EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

الوصية بكتاب الله عز وجل

Al-Waṣiyyah bi-Kitāb Allāh ʿazza wa-jall

ÎNDEMNUL DE A NE ȚINE DE CARTEA LUI ALLAH

Comentariu de
ʿAbd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Ḥāfiẓ ibn Aḥmad al-Ḥakamī · versuri
ʿAbd al-Razzāq al-Badr · comentariu

Îndemnul de a ne ține de Cartea lui Allah

الوصية بكتاب الله عز وجل

Al-Waṣiyyah bi-Kitāb Allāh ʿazza wa-jall

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: الوصية بكتاب الله عز وجل
Ediția I
© 2026 Institutul Tawhid, pentru traducerea în limba română.
Drepturile textului arab aparțin titularilor lor. Text arab coranic: Tanzil Project, Uthmani v1.1, © 2007–2026 Tanzil Project, CC BY 3.0: https://tanzil.net.
Ediția-sursă: Al-Waṣiyyah bi-Kitāb Allāh ʿazza wa-jall, comentariu de ʿAbd al-Razzāq al-Badr la versuri din al-Manẓūmah al-Mīmiyyah fī al-Waṣāyā wa-l-Ādāb al-ʿIlmiyyah de Ḥāfiẓ ibn Aḥmad al-Ḥakamī. Prima ediție, 1433 H. / 2012.
Textul arab integral este publicat pe site-ul autorului: al-badr.net/ebook/67.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Îndemnul de a ne ține de Cartea lui Allah 1
Introducere 1
Meditația și recitarea pe îndelete 2
Cele mai bune momente pentru citirea Coranului 8
Punerea în practică și judecata Coranului 9
Ferirea de tâlcuirea prin simpla opinie 11
Raportarea celor nelămurite la cele limpezi 13
Ferirea de ceartă în jurul Coranului 16
Împlinirea poruncilor și părăsirea celor oprite 18
Versetele al căror sens necesită lămurire 19
Ferirea de inovații și rătăcire 24
Citirea Coranului și vorbirea cu Allah 27
Câteva însușiri ale nobilului Coran 29
Coranul: lumină, călăuzire și vindecare 35
Făgăduință și avertisment 39
Virtutea surelor al-Baqarah și Āl ʿImrān 43
Coranul, o minune care dăinuie 48
Recitarea repetată nu aduce plictiseală 49
Coranul și Cărțile de dinainte 52
Rânduieli și vești despre cei de odinioară 56
Rânduielile Legii: claritate și ușurință 60
Îndrumarea spre bine și oprirea de la rău 61
Sistemele omenești și călăuzirea Coranului 64
Deplinătatea Legii: cuvintele lui Ibn al-Qayyim 65
Învățămintele veștilor și pildelor 67
Djinnii care au auzit Coranul de la Profet 69
Elocvența de neîntrecut a Coranului 71
Eșecul încercărilor de a rivaliza cu Coranul 73
Provocarea adresată oamenilor elocvenței 73
Neputința oamenilor și a djinnilor 75
Coranul, Cuvântul lui Allah revelat Profetului 81
Încheiere 83
Glosar 84
Indice 85

Prefața ediției arabe

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ — În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Toată lauda Îi aparține lui Allah, Stăpânul lumilor! Binecuvântările și pacea fie asupra căpeteniei trimișilor, Profetul nostru Muḥammad, asupra familiei sale și a tuturor companionilor săi. Acestea fiind spuse:

Centrul Caritabil pentru Învățarea Coranului cel Nobil și a Științelor Sale din Medina Profetului are bucuria de a-și începe publicațiile științifice cu această lucrare mică prin întindere, dar bogată în înțelesuri și conținut, intitulată „Îndemnul de a ne ține de Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt". Ea este un comentariu simplu și concis la versuri alese din *al-Manẓūmah al-Mīmiyyah fī al-Waṣāyā wa-l-Ādāb al-ʿIlmiyyah*.

Valoarea științifică a acestei lucrări binecuvântate se vede în subiectul său prețios: rangul Cărții lui Allah, Măreț și Preaînalt, virtuțile și regulile legate de ea, pe care cititorul Coranului trebuie să le cunoască și să le cuprindă prin cunoaștere. Valoarea ei se vede și în personalitatea autorului acestui poem folositor, învățatul șeic Ḥāfiẓ ibn Aḥmad al-Ḥakamī, Allah să aibă milă de el, precum și în personalitatea comentatorului, distinsul profesor doctor ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr, profesor de crez la Universitatea Islamică și învățător în Moscheea Profetului, care a fost pricină pentru tipărirea și răspândirea ei.

Acest *„Îndemn"* prețios este darul Centrului Caritabil pentru Învățarea Coranului cel Nobil și a Științelor Sale din Medina Profetului pentru toți cei care se îndeletnicesc cu nobilul Coran prin memorare, recitare, predare și îndrumarea altora. Îl rugăm pe Allah, Slăvit și Preaînalt, să-i ierte pe autorul versurilor, pe comentator și pe cititor, să-i dăruiască lucrării mulțumirea și primirea bună și să fie pentru oamenii Coranului o pricină de bucurie și voie bună. El aude și răspunde.

Dr ʿAbd Allāh ibn Muḥammad al-Jār Allāh

Președintele Centrului Caritabil pentru Coran și Științele Sale din Medina Profetului

Îndemnul de a ne ține de Cartea lui Allah

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Introducere

Toată lauda Îi aparține lui Allah, Cel care l-a trimis pe Trimisul Său cu îndrumarea și cu religia adevărului, ca să o facă biruitoare asupra tuturor religiilor, și l-a întărit prin semne vădite și minuni uimitoare. Una dintre cele mai mărețe este Coranul. Mărturisesc că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Allah, Singur, fără niciun asociat. Lui Îi aparțin binefacerea, harul, lauda frumoasă și generozitatea. Mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul Său, cel căruia i-a încredințat revelația, alesul Său dintre făpturi, solul Său între El și robii Săi și dovada Sa pentru toți oamenii și djinnii. Allah să reverse binecuvântări și pace asupra lui, asupra familiei sale și a tuturor companionilor săi. Acestea fiind spuse:

Acestea sunt versuri folositoare și binecuvântate ale învățatului șeic Ḥāfiẓ ibn Aḥmad al-Ḥakamī, Allah să aibă milă de el. El a arătat în ele rangul Cărții lui Allah, Măreț și Preaînalt, măreția și înălțimea ei, locul meditației asupra ei, cunoașterea regulilor sale, punerea în practică a celor limpezi și credința în cele al căror sens nu este pe deplin lămurit. A amintit multe virtuți ale recitării sale și numeroase îndrumări însemnate legate de Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt. Este un capitol aparte din poemul său *al-Manẓūmah al-Mīmiyyah fī al-Waṣāyā wa-l-Ādāb al-ʿIlmiyyah*, la care am un comentariu tipărit. Unii oameni de bine au dorit ca acest capitol și comentariul său să fie publicate separat, pentru a fi

mai uşor de răspândit şi distribuit, mai ales în cercurile de memorare a nobilului Coran. Nădăjduim ca Allah, Slăvitul, să-i sporească binecuvântarea şi folosul. El aude şi răspunde.

Scris de
ʿAbd al-Razzāq al-Badr
29/10/1433 H.

Meditaţia şi recitarea pe îndelete

El, Allah să aibă milă de el, a spus:

وَبِالتَّدَبُّرِ وَالتَّرْتِيلِ فَاتْلُ كِتَابَ اللَّهِ لَا سِيَمَا فِي حِنْدِسِ الظُّلَمِ

„Recită Cartea lui Allah cu meditaţie şi recitare pe îndelete, mai ales în întunericul adânc al nopţii.”

Versuri de Ḥāfiẓ ibn Aḥmad al-Ḥakamī

Construcţia prepoziţională *„cu meditaţie şi recitare pe îndelete”* se leagă de cuvintele *„recită Cartea lui Allah”*. Adică: recită Cartea lui Allah meditând asupra ei şi citind-o pe îndelete. Allah, Măreţ şi Preaînalt, a poruncit în mai multe locuri din Coran să medităm asupra Cărţii Sale. El, Preaînalt, a spus:

﴿أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ ٱللَّهِ لَوَجَدُوا۟ فِيهِ ٱخْتِلَٰفًا كَثِيرًا﴾

„Oare nu meditează ei asupra Coranului? Dacă ar fi de la altcineva decât Allah, ar găsi în el multe nepotriviri.”

Coran, al-Nisāʾ 4:82

El, Preaînalt, a mai spus:

﴿أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَآ﴾

„Oare nu meditează ei asupra Coranului sau inimile lor au zăvoare?”

Coran, Muḥammad 47:24

Și a spus:

﴿أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا۟ ٱلْقَوْلَ أَمْ جَآءَهُم مَّا لَمْ يَأْتِ ءَابَآءَهُمُ ٱلْأَوَّلِينَ﴾

„Oare nu au cugetat ei la Cuvânt sau le-a venit ceva ce nu le venise strămoșilor lor de dinainte?”

Coran, al-Mu’minūn 23:68

El, Preaînalt, a mai spus:

﴿كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ مُبَٰرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوٓا۟ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ﴾

„O Carte binecuvântată pe care ți-am pogorât-o, pentru ca ei să mediteze la versetele ei și pentru ca oamenii înzestrați cu minte să ia aminte.”

Coran, Ṣād 38:29

Aceste versete îndeamnă la meditație asupra Cărții lui Allah, Măreț și Preaînalt. Meditația înseamnă să cugeți la înțelesuri, să reflectezi la ceea ce arată și să înțelegi ceea ce voiește Allah, Slăvit și Preaînalt. Astfel, partea pe care robul o are din Coran este recitarea literelor și înțelegerea sensurilor și a învățămintelor, nu numai rostirea corectă a literelor sale.

Cuvântul său „pe îndelete” — *tartīl* — înseamnă citirea pe îndelete, după cum a spus Allah Preaînalt:

﴿وَرَتِّلِ ٱلْقُرْءَانَ تَرْتِيلًا﴾

„Și recită Coranul pe îndelete.”

Coran, al-Muzzammil 73:4 — fragment

Adică citește-l pe îndelete, căci aceasta te ajută să-l înțelegi și să meditezi asupra lui. Este o deosebire între cel care citește o

sură dorind să înțeleagă cuvintele pe care Allah, Slăvit și Preaînalt, i le adresează prin ea și cel care o citește dorind doar să ajungă la sfârșitul ei și să o termine.
Autorul versurilor, Allah să aibă milă de el, a început cu îndemnul de a recita Coranul meditând asupra lui și citindu-l pe îndelete, în acord cu numeroasele versete din Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt, și cu multele hadithuri din Sunna Profetului ﷺ care îndeamnă la preocuparea pentru Coran prin citire, recitare pe îndelete și meditație. Printre acestea se află cuvântul Său, Măreț și Preaînalt:

﴿وَٱتۡلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيۡكَ مِن كِتَابِ رَبِّكَ﴾

„Recită ceea ce ți-a fost revelat din Cartea Stăpânului tău."
Coran, al-Kahf 18:27 — fragment

Și cuvântul Său, Măreț și Preaînalt:

﴿ٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ يَتۡلُونَهُۥ حَقَّ تِلَاوَتِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ يُؤۡمِنُونَ بِهِۦ﴾

„Cei cărora le-am dat Cartea și care o recită așa cum se cuvine să fie recitată, aceștia cred în ea."
Coran, al-Baqarah 2:121 — fragment

Și cuvântul Său, Măreț și Preaînalt:

﴿لَيْسُواْ سَوَآءً ۗ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ أُمَّةٌ قَآئِمَةٌ يَتْلُونَ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ ءَانَآءَ ٱلَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ﴾

„Ei nu sunt toți la fel. Printre oamenii Cărții se află o comunitate dreaptă, care recită versetele lui Allah în ceasurile nopții și se prosternează.”

Coran, Āl ʿImrān 3:113

Și cuvântul Său, Măreț și Preaînalt:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَٰرَةً لَّن تَبُورَ﴾

„Cei care recită Cartea lui Allah, împlinesc rugăciunea și cheltuiesc pe ascuns și pe față din ceea ce le-am dăruit nădăjduiesc la un negoț care nu va pieri.”

Coran, Fāțir 35:29

Versetele cu acest înțeles sunt multe.

Și în Sunna au venit numeroase hadithuri care îndeamnă la citirea și recitarea Coranului, la recitarea pe îndelete și la meditație asupra lui și care arată virtutea acestora. Printre ele se află cuvintele Profetului ﷺ:

مَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ مَثَلُ الْأُتْرُجَّةِ، رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا طَيِّبٌ

„Credinciosul care citește Coranul este asemenea fructului de chitră: mirosul său este plăcut, iar gustul său este plăcut.”[1]

Și cuvintele sale, adresate companionilor:

أَيُّكُمْ يُحِبُّ أَنْ يَغْدُوَ كُلَّ يَوْمٍ إِلَى بُطْحَانَ ـ أَوْ إِلَى الْعَقِيقِ ـ فَيَأْتِيَ مِنْهُ بِنَاقَتَيْنِ كَوْمَاوَيْنِ فِي غَيْرِ إِثْمٍ وَلَا قَطْعِ رَحِمٍ؟ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! نُحِبُّ ذَلِكَ، قَالَ: أَفَلَا يَغْدُو أَحَدُكُمْ إِلَى الْمَسْجِدِ فَيَعْلَمُ أَوْ يَقْرَأُ آيَتَيْنِ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ خَيْرٌ لَهُ مِنْ نَاقَتَيْنِ، وَثَلَاثٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ثَلَاثٍ، وَأَرْبَعٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَرْبَعٍ، وَمِنْ أَعْدَادِهِنَّ مِنَ الْإِبِلِ

„Căruia dintre voi i-ar plăcea să meargă în fiecare dimineață la Buṭḥān — ori la al-ʿAqīq — și să se întoarcă de acolo cu două cămile

1 Relatat de al-Bukhārī (5427) și Muslim (797), din hadithul lui Abū Mūsā al-Ashʿarī, Allah să fie mulțumit de el.

cu cocoașe mari, fără păcat și fără ruperea legăturilor de rudenie?" Ei au spus: „O, Trimis al lui Allah, ne-ar plăcea aceasta!" El a spus: „Oare să nu meargă unul dintre voi dimineața la moschee și să învețe ori să citească două versete din Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt? Acestea îi sunt mai bune decât două cămile; trei sunt mai bune decât trei, patru mai bune decât patru și tot așa pentru numărul lor de cămile."[2]

Kawmā' înseamnă o cămilă cu cocoașă mare. Hadithul a fost relatat de Muslim, de la ʿUqbah ibn ʿĀmir.
Și cuvintele sale ﷺ:

مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ، وَغَشِيَتْهُمُ الرَّحْمَةُ، وَحَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ، وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ

„Nu se adună niște oameni într-una dintre casele lui Allah, recitând Cartea lui Allah și studiind-o între ei, fără să se pogoare asupra lor liniștea, să-i cuprindă mila, să-i înconjoare îngerii și să-i amintească Allah printre cei aflați la El."[3]

Relatat de Muslim, din hadithul lui Abū Hurayrah.

2 Ṣaḥīḥ Muslim (803).
3 Ṣaḥīḥ Muslim (2699).

Și cuvintele sale ﷺ:

مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لَا أَقُولُ: الم حَرْفٌ، وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلَامٌ حَرْفٌ، وَمِيمٌ حَرْفٌ

„Cel care citește o literă din Cartea lui Allah are pentru ea o faptă bună, iar fapta bună este răsplătită înzecit. Nu spun că Alif Lām Mīm este o literă, ci alif este o literă, lām este o literă și mīm este o literă."[4]

Relatat de al-Tirmidhī, din hadithul lui Ibn Masʿūd, și declarat de el autentic.

Cuvintele autorului versurilor, Allah să aibă milă de el, „mai ales în întunericul adânc al nopții" folosesc termenul *ḥindis*, cu vocala i, care înseamnă noaptea întunecată. Adică: mai ales în acest timp binecuvântat.

Cele mai bune momente pentru citirea Coranului

Al-Nawawī, Allah să aibă milă de el, spune în al-Tibyān fī Ādāb Ḥamalat al-Qurʾān:[5]

> *„Secțiune despre timpurile alese pentru citire: să știi că cea mai bună citire este cea făcută în rugăciune. Cât despre citirea în afara rugăciunii, cea mai bună este citirea din timpul nopții, iar a doua jumătate a nopții este mai bună decât prima."*

4 Numărul (2910).

5 Pagina 75.

Punerea în practică și judecata Coranului

Apoi autorul versurilor, Allah să aibă milă de el, a spus:

حَكِّمْ بَرَاهِينَهُ وَاعْمَلْ بِمُحْكَمِهِ
حِلًّا وَحَظْرًا وَمَا قَدْ حَدَّهُ أَقِمْ

„Ia dovezile lui drept judecător și lucrează după cele limpezi din el, în cele îngăduite și în cele oprite; păzește hotarele pe care le-a statornicit.”

***„Ia dovezile lui drept judecător”*:** adică argumentele și lămuririle sale. Înțelesul este: supune-te judecății lui și sprijină-te pe el în tot ceea ce faci și lași deoparte, în toate treburile tale.

„Și lucrează după cele limpezi din el”: prin *muḥkam* se înțelege ceea ce este limpede și are un înțeles clar. Allah Preaînalt a spus:

﴿هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ مِنْهُ ءَايَٰتٌ مُّحْكَمَٰتٌ هُنَّ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَٰبِهَٰتٌ﴾

„El este Cel care ți-a pogorât Cartea. În ea sunt versete limpezi, care sunt temeiul Cărții, și altele al căror sens nu este pe deplin lămurit.”

Coran, Āl ʿImrān 3:7 — fragment

„În cele îngăduite și în cele oprite”: adică în privința a ceea ce este permis și a ceea ce este interzis, căci *ḥaẓr* înseamnă oprire. Pune, așadar, în practică ceea ce este limpede în Coran, în cele permise și interzise, în îngăduire și oprire.

***„Păzește hotarele pe care le-a statornicit”*:** adică păzește hotarele Coranului. Nu te mărgini la rostirea literelor sale, ci, alături de litere, păzește-i și hotarele, împlinind cele poruncite în el și îndepărtându-te de cele oprite.

ʿAbd al-Razzāq a relatat în al-Muṣannaf, de la al-Ḥasan al-Baṣrī, Allah să aibă milă de el, că a spus, tâlcuind cuvintele lui Allah Preaînalt:[6]

﴿كِتَٰبٌ أَنزَلۡنَٰهُ إِلَيۡكَ مُبَٰرَكٞ لِّيَدَّبَّرُوٓاْ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ﴾

„O Carte binecuvântată pe care ți-am pogorât-o, pentru ca ei să mediteze la versetele ei și pentru ca oamenii înzestrați cu minte să ia aminte.”

Coran, Ṣād 38:29

„A medita la versetele sale nu înseamnă altceva decât a le urma și a lucra potrivit lor. Pe Allah, nu înseamnă să-i păstrezi literele, dar să-i nesocotești hotarele, până când unul dintre ei spune: «Pe Allah, am citit întregul Coran și nu am lăsat să cadă din el nicio literă!» Însă l-a lăsat să cadă pe de-a-ntregul: nu vezi la el nicio purtare și nicio faptă îndrumată de Coran. Unul dintre ei spune chiar: «Pe Allah, recit o sură dintr-o singură suflare!» Aceștia nu sunt cititori ai Coranului, nici învățați, nici înțelepți și nici oameni cu evlavie. De când spun cititorii Coranului asemenea lucruri? Allah să nu-i înmulțească printre musulmani pe cei ca aceștia!”

Aici se încheie cuvintele sale, Allah să aibă milă de el.

6 (3/363).

Ferirea de tâlcuirea prin simpla opinie
Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

وَاطْلُبْ مَعَانِيهِ بِالنَّقْلِ الصَّرِيحِ وَلَا
تَخُضْ بِرَأْيِكَ وَاحْذَرْ بَطْشَ مُنْتَقِمِ

„Caută-i înțelesurile prin ceea ce s-a transmis limpede, nu te avânta cu părerea ta și teme-te de pedeapsa Celui care răsplătește răul."[7]

Adică: cercetează înțelesurile Coranului și ceea ce arată el prin transmiterea limpede. Coranul se tâlcuiește pe sine, iar Sunna îl explică și îl lămurește. Aceasta este calea învățaților în tâlcuirea Coranului: îl explică prin Coran, prin hadithurile autentice de la Trimisul lui Allah ﷺ și prin cele transmise de la companionii, Allah să fie mulțumit de ei, care au fost martorii pogorârii revelației și pe care Allah, Măreț și Preaînalt, i-a cinstit prin primirea și învățarea directă de la Trimisul lui Allah ﷺ.

„Nu te avânta cu părerea ta": adică nu te folosi de simpla ta opinie în Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt, și nu vorbi despre ea numai după părerea proprie. Părerea ta trebuie să fie întemeiată pe ceea ce s-a transmis limpede. El, Allah să aibă milă de el, a avertizat cu cea mai mare asprime împotriva vorbirii despre Coran prin părere personală, spunând: *„Teme-te de pedeapsa Celui care răsplătește răul."* Adică teme-te de pedeapsa și sancțiunea lui Allah, Măreț și Preaînalt, pentru că ai spune despre Cartea Sa, Slăvit și Preaînalt, ceva fără cunoaștere.

7 În textul arab, litera yā' se citește fără vocală, pentru a respecta metrul poetic.

Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ ٱلْفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَٱلْإِثْمَ وَٱلْبَغْيَ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَأَن تُشْرِكُوا۟ بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَٰنًا وَأَن تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾

„Spune: «Stăpânul meu a oprit doar faptele rușinoase, cele văzute și cele ascunse, păcatul, asuprirea pe nedrept, să-I faceți asociați lui Allah fără ca El să fi pogorât vreo dovadă pentru aceasta și să spuneți despre Allah ceea ce nu știți.»”

Coran, al-Aʿrāf 7:33

El, Preaînalt, a mai spus:

﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ ۚ إِنَّ ٱلسَّمْعَ وَٱلْبَصَرَ وَٱلْفُؤَادَ كُلُّ أُو۟لَٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْـُٔولًا﴾

„Nu urma ceea ce nu cunoști! Auzul, văzul și inima, toate acestea vor fi întrebate.”

Coran, al-Isrāʾ 17:36

Și a spus:

﴿أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِم مِّيثَٰقُ ٱلْكِتَٰبِ أَن لَّا يَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ﴾

„Oare nu s-a luat de la ei legământul Cărții, să nu spună despre Allah decât adevărul?”

Coran, al-Aʿrāf 7:169 — fragment

Așa au fost companionii și cei care i-au urmat cu bunătate: se fereau cu deplină evlavie să vorbească despre Cartea lui Allah,

Măreț și Preaînalt, doar pe baza părerii personale ori a presupunerilor.

Ibn Abī Shaybah a relatat în al-Muṣannaf că Abū Bakr al-Ṣiddīq, Allah să fie mulțumit de el, a fost întrebat despre cuvintele lui Allah Preaînalt:[8]

﴿وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا﴾

„Fructe și pășune."
Coran, ʿAbasa 80:31

El a spus: „Ce cer m-ar adăposti și ce pământ m-ar purta dacă aș spune despre Cartea lui Allah ceva ce nu cunosc?"

Relatările de la ei cu acest înțeles sunt multe.

Raportarea celor nelămurite la cele limpezi

El, Allah să aibă milă de el, a spus:

فَمَا عَلِمْتَ بِمَحْضِ النَّقْلِ مِنْهُ فَقُلْ
وَكِلْ إِلَى اللَّهِ مَعْنَى كُلِّ مُنْبَهِمِ

„Spune despre el ceea ce ai cunoscut prin transmiterea curată, iar înțelesul a tot ce rămâne nelămurit încredințează-l lui Allah."

8 (6/136).

***„Spune despre el ceea ce ai cunoscut prin transmiterea curată”*:** adică sensul care ți s-a lămurit și ți-a devenit limpede. Spune: *„Înțelesul acestui lucru este cutare”*, întemeindu-te pe ceea ce s-a transmis și ți-a lămurit ceea ce voiește Allah prin el. Aceasta înseamnă sprijinirea și încrederea în transmitere. Este calea învățaților în privința a ceea ce li se pare neclar din Coran: raportează versetele neclare la cele limpezi. Allah a poruncit acest lucru, spunând:

﴿هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَـٰبَ مِنْهُ ءَايَـٰتٌ مُّحْكَمَـٰتٌ هُنَّ أُمُّ ٱلْكِتَـٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَـٰبِهَـٰتٌ﴾

„El este Cel care ți-a pogorât Cartea. În ea sunt versete limpezi, care sunt temeiul Cărții, și altele al căror sens nu este pe deplin lămurit.”

Coran, Āl ʿImrān 3:7 — fragment

El a descris versetele limpezi drept *„temeiul Cărții”*.

***„Înțelesul a tot ce rămâne nelămurit încredințează-l lui Allah”*:** adică acel lucru al cărui înțeles îți este ascuns și nelămurit. Încredințează-I lui Allah înțelesul său, spunând: *„Allah îi cunoaște cel mai bine sensul.”*

În cele două Ṣaḥīḥ-uri se află relatarea de la Masrūq, care a spus:[9]

كُنَّا عِنْدَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ جُلُوسًا وَهُوَ مُضْطَجِعٌ بَيْنَنَا، فَأَتَاهُ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ! إِنَّ قَاصًّا عِنْدَ أَبْوَابِ كِنْدَةَ يَقُصُّ وَيَزْعُمُ أَنَّ آيَةَ الدُّخَانِ تَجِيءُ فَتَأْخُذُ بِأَنْفَاسِ

9 Relatat de al-Bukhārī (4774) și Muslim (2798). Formularea îi aparține lui Muslim.

الْكُفَّارِ، وَيَأْخُذُ الْمُؤْمِنَ مِنْهُ كَهَيْئَةِ الزُّكَامِ، فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ - وَجَلَسَ وَهُوَ غَضْبَانُ -: يَا أَيُّهَا النَّاسُ! اتَّقُوا اللَّهَ، مَنْ عَلِمَ مِنْكُمْ شَيْئًا فَلْيَقُلْ بِمَا يَعْلَمُ، وَمَنْ لَمْ يَعْلَمْ فَلْيَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ، فَإِنَّهُ أَعْلَمُ لِأَحَدِكُمْ أَنْ يَقُولَ لِمَا لَا يَعْلَمُ: اللَّهُ أَعْلَمُ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ لِنَبِيِّهِ ﷺ

„Stăteam lângă ʿAbd Allāh ibn Masʿūd, care era întins între noi, când a venit un bărbat și i-a spus: «O, Abū ʿAbd al-Raḥmān! Un povestitor de la porțile Kindah le vorbește oamenilor și pretinde că semnul fumului va veni și le va tăia necredincioșilor răsuflarea, iar pe credincios îl va atinge asemenea unei răceli.» Atunci ʿAbd Allāh s-a ridicat în șezut, mânios, și a spus: «O, oameni! Temeți-vă de Allah! Cine dintre voi cunoaște ceva să spună ceea ce știe, iar cine nu știe să spună: Allah știe cel mai bine. Este un semn de mai multă cunoaștere pentru unul dintre voi să spună, despre ceea ce nu știe: Allah știe cel mai bine. Căci Allah, Măreț și Preaînalt, i-a spus Profetului Său ﷺ:»”

﴿قُلْ مَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُتَكَلِّفِينَ﴾

„Spune: «Nu vă cer pentru aceasta nicio răsplată și nu sunt dintre prefăcuți.»”

Coran, Șād 38:86

Ibn ʿUmar, Allah să fie mulțumit de ei, a spus:

الْعِلْمُ ثَلَاثَةٌ: كِتَابٌ نَاطِقٌ، وَسُنَّةٌ مَاضِيَةٌ، وَلَا أَدْرِي

„Cunoașterea este de trei feluri: o Carte grăitoare, o Sunna statornicită și «nu știu».”[10]

Ferirea de ceartă în jurul Coranului
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

ثُمَّ الْمِرَاءُ فِيهِ كُفْرٌ فَاحْذَرَنَّهُ وَلَا
يَسْتَهْوِيَنَّكَ أَقْوَامٌ بِزَيْغِهِمِ

„Cearta în privința lui este necredință: ferește-te de ea! Să nu te amăgească unii oameni prin abaterea lor.”

„Cearta în privința lui” înseamnă în privința Coranului. Prin ceartă se înțeleg disputa și înfruntarea care duc la îndoială, tăgăduire și credință în ceea ce este fals.

10 Relatat de al-Ṭabarānī în al-Muʿjam al-Kabīr (251).

Cuvintele *„este necredință”* trimit la hadithul relatat de imamul Aḥmad și declarat autentic de Ibn Ḥibbān, de la Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el, în care Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

نَزَلَ الْقُرْآنُ عَلَى سَبْعَةِ أَحْرُفٍ، الْمِرَاءُ فِي الْقُرْآنِ كُفْرٌ - ثَلَاثَ مَرَّاتٍ -، فَمَا عَرَفْتُمْ مِنْهُ فَاعْمَلُوا، وَمَا جَهِلْتُمْ مِنْهُ فَرُدُّوهُ إِلَى عَالِمِهِ

„Coranul a fost pogorât în șapte forme (aḥruf). Cearta în jurul Coranului este necredință” — a repetat aceasta de trei ori — „puneți în practică ceea ce cunoașteți din el, iar ceea ce nu cunoașteți încredințați Celui care îl cunoaște.”[11]

Cuvintele sale ﷺ *„ceea ce nu cunoașteți încredințați Celui care îl cunoaște”* susțin ceea ce a spus autorul versurilor, Allah să aibă milă de el, mai înainte: *„Înțelesul a tot ce rămâne nelămurit încredințează-l lui Allah.”*
Abū Dāwūd al-Ṭayālisī a relatat de la Ibn ʿUmar că Profetul ﷺ a spus:

لَا تُجَادِلُوا فِي الْقُرْآنِ، فَإِنَّ جِدَالًا فِيهِ كُفْرٌ

„Nu vă certați în privința Coranului, căci cearta în privința lui este necredință.”[12]

„Ferește-te de ea”: adică păzește-te și nu cădea în vreo ceartă în privința Cărții lui Allah, Măreț și Preaînalt, fiindcă aceasta duce la

11 Al-Musnad (7989) și Ṣaḥīḥ Ibn Ḥibbān (74). Al-Albānī a declarat autentic lanțul său de transmitere în al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah (4/26).

12 Musnad al-Ṭayālisī (2286). Al-Albānī a declarat autentic lanțul său de transmitere în al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah (2419).

tăgăduire, îndoială și necredință în Allah, Măreț și Preaînalt, și în Cartea Sa.

***„Să nu te amăgească unii oameni prin abaterea lor”*:** adesea, cei abătuți îi ispitesc pe oameni înfrumusețându-și abaterea și rătăcirea prin vorbe împodobite. Astfel îi amăgesc pe cei cu credință slabă și cu puțină cunoaștere. De aceea a avertizat să nu se lase robul amăgit de aceștia.

Împlinirea poruncilor și părăsirea celor oprite

Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

وَعَنْ مَنَاهِيهِ كُنْ يَا صَاحِ مُنْزَجِرًا
وَالْأَمْرَ مِنْهُ بِلَا تَرْدَادِ فَالْتَزِمْ

„O, prietene, ține-te departe de cele pe care le oprește,
iar porunca lui împlinește-o fără șovăire.”[13]

***„O, prietene, ține-te departe de cele pe care le oprește”*:** adică abține-te de la tot ceea ce ți-a interzis în nobilul Coran. *„Iar porunca lui împlinește-o fără șovăire”*: fă cele poruncite, păstrează-le și stăruie în ele. Gramatical, cuvântul *„porunca”* este complementul verbului *„împlinește-o”*.

13 În versul arab, cuvântul nu primește tanwīn, terminația de nedeterminare, pentru a respecta metrul poetic.

În acest vers a reunit îndemnul de a împlini poruncile și de a părăsi cele oprite. Ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el, a spus:

إِذَا سَمِعْتَ اللَّهَ يَقُولُ: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا، فَأَرْعِهَا سَمْعَكَ، فَإِنَّهُ خَيْرٌ يُؤْمَرُ بِهِ، أَوْ شَرٌّ يُنْهَى عَنْهُ

„Când Îl auzi pe Allah spunând: «O, voi cei care credeți!», ascultă cu luare-aminte, căci este un bine care se poruncește ori un rău care se oprește.”[14]

Versetele al căror sens necesită lămurire

El, Allah să aibă milă de el, a spus:

وَمَا تَشَابَهَ فَوِّضْ لِلْإِلَهِ وَلَا
تَخُضْ فَخَوْضُكَ فِيهِ مُوجِبُ النِّقَمِ

„Încredințează-I lui Allah ceea ce rămâne nelămurit și nu te avânta, căci avântarea ta în aceasta atrage pedeapsa.”

Aici a lămurit calea dreaptă în privința celor nelămurite din Coran. Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿مِنْهُ ءَايَٰتٌ مُّحْكَمَٰتٌ هُنَّ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَٰبِهَٰتٌ﴾

„În ea sunt versete limpezi, care sunt temeiul Cărții, și altele al căror sens nu este pe deplin lămurit.”

Coran, Āl ʿImrān 3:7 — fragment

Cu această ocazie îmi amintesc de un tânăr pe care l-am avut elev în urmă cu aproape douăzeci de ani, când era la școala gimnazială. Memorase Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt. Într-o zi a venit cu niște foi pe care scrisese poruncile și interdicțiile din

14 Relatat de Ibn Abī Ḥātim în Tafsīr-ul său (1/196).

Coran și mi-a spus: *„Le-am adunat și mi-aș dori să vă uitați peste ele."* Era în al doilea an al ciclului gimnazial. I-am spus: *„Nu ești încă prea mic să alcătuiești lucrări?"* El a răspuns: *„Nu, nu alcătuiesc o lucrare. Dar Allah m-a cinstit cu memorarea Coranului și am întâlnit în el multe porunci și interdicții. Allah îmi vorbește prin ele, iar eu am dorit să înțeleg de la Allah, Măreț și Preaînalt, ce îmi poruncește și ce îmi oprește."* De fiecare dată când întâlnea în Coran o poruncă ori o interdicție, se întorcea la Tafsīr Ibn Kathīr și Tafsīr Ibn Saʿdī și îi nota înțelesul, până când a adunat multă cunoaștere despre poruncile și interdicțiile din Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt.

Așadar, în Coran sunt versete al căror înțeles nu este pe deplin lămurit. În această privință, ele se deosebesc de versetele limpezi. Cele limpezi sunt cele cu înțeles clar și semnificație vădită; cele nelămurite sunt cele al căror sens este greu de înțeles și a căror semnificație nu se arată limpede.

Această neclaritate este, în realitate, relativă, nu absolută. În Coran nu există versete al căror înțeles să fie cu totul de neînțeles, căci Allah ne-a vorbit într-o limbă arabă limpede. Nu există versete neclare în mod absolut, adică al căror înțeles și a căror înțelegere să le fie ascunse tuturor.
Mujāhid, Allah să aibă milă de el, a spus:

عَرَضْتُ الْمُصْحَفَ عَلَى ابْنِ عَبَّاسٍ ثَلَاثَ عَرَضَاتٍ مِنْ فَاتِحَتِهِ إِلَى خَاتِمَتِهِ، أُوقِفُهُ عِنْدَ كُلِّ آيَةٍ وَأَسْأَلُهُ عَنْهَا

„Am citit Coranul înaintea lui Ibn ʿAbbās de trei ori, de la începutul până la sfârșitul său. Îl opream la fiecare verset și îl întrebam despre el."[15]

15 Relatat de Ibn Jarīr al-Ṭabarī în Tafsīr-ul său (4337), de al-Dārimī (1120) și de alții.

De la Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de ei, s-a relatat că a spus:

التَّفْسِيرُ عَلَى أَرْبَعَةِ أَنْحَاءٍ: تَفْسِيرٌ لَا يُعْذَرُ أَحَدٌ فِي فَهْمِهِ، وَتَفْسِيرٌ تَعْرِفُهُ الْعَرَبُ مِنْ لُغَاتِهَا، وَتَفْسِيرٌ يَعْلَمُهُ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ، وَتَفْسِيرٌ لَا يَعْلَمُهُ إِلَّا اللَّهُ

„Tâlcuirea este de patru feluri: o tâlcuire pe care nimeni nu este scuzat să nu o înțeleagă; o tâlcuire pe care arabii o cunosc prin limba lor; o tâlcuire pe care o cunosc cei bine întemeiați în cunoaștere și o tâlcuire pe care nu o cunoaște decât Allah."[16]

Ibn Kathīr a amintit aceasta în Tafsīr-ul său, apoi a spus că această afirmație este relatată și de la ʿĀʾishah, ʿUrwah, Abū al-Shaʿthāʾ, Abū Nuhayk și alții.

16 (2/10).

Prin *„tâlcuirea pe care o cunosc cei bine întemeiați în cunoaștere”*, Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de ei, a înțeles tâlcuirea versetelor neclare, după cum a spus Allah Preaînalt:

﴿هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ مِنْهُ ءَايَٰتٌ مُّحْكَمَٰتٌ هُنَّ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَٰبِهَٰتٌ ۖ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَٰبَهَ مِنْهُ ٱبْتِغَآءَ ٱلْفِتْنَةِ وَٱبْتِغَآءَ تَأْوِيلِهِۦ ۗ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُ ۗ وَٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ﴾

„El este Cel care ți-a pogorât Cartea. În ea sunt versete limpezi, care sunt temeiul Cărții, și altele al căror sens nu este pe deplin lămurit. Cei în ale căror inimi se află abatere urmează ceea ce este nelămurit din ea, căutând tulburarea și căutându-i tâlcuirea. Nu îi cunoaște tâlcuirea decât Allah și cei bine întemeiați în cunoaștere.”

Coran, Āl ʿImrān 3:7 — fragment

Cei bine întemeiați în cunoaștere înțeleg, așadar, sensul celor neclare care le sunt ascunse multor oameni, datorită pătrunderii și înțelegerii cuvântului lui Allah, Slăvit și Preaînalt, pe care El le-a dăruit-o, precum și datorită raportării celor neclare la cele limpezi.

Cât despre tâlcuirea pe care nu o cunoaște decât Allah, aceasta privește realitatea deplină a Atributelor lui Allah, Măreț și Preaînalt, realitățile Zilei de Apoi și celelalte lucruri amintite în Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt, și în Sunna Profetului Său ﷺ. Sensul și semnificația lor sunt cunoscute, însă esența și realitatea lor deplină rămân ascunse, după cum a spus Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de ei:

لَيْسَ فِي الدُّنْيَا مِمَّا فِي الْجَنَّةِ شَيْءٌ إِلَّا الْأَسْمَاءُ

„Din ceea ce se află în Paradis nu există în această viață decât numele.”[17]

Înțelegem, așadar, înțelesurile și pricepem ceea ce arată ele, însă Allah, Slăvit și Preaînalt, cunoaște cel mai bine esența și realitatea lor deplină.

17 Relatat de Ibn Jarīr al-Ṭabarī în Tafsīr-ul său (535), ediția Aḥmad Shākir.

Ferirea de inovații și rătăcire
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

وَلَا تُطِعْ قَوْلَ ذِي زَيْغٍ يُزَخْرِفُهُ
مِنْ كُلِّ مُبْتَدِعٍ فِي الدِّينِ مُتَّهَمِ
حَيْرَانَ ضَلَّ عَنِ الْحَقِّ الْمُبِينِ فَلَا
يَنْفَكُّ مُنْحَرِفًا مُعْوَجَّ لَمْ يَقِمْ

„Nu asculta vorba împodobită a celui abătut,
a oricărui om al inovației, bănuit în privința religiei,
rătăcit și nedumerit, îndepărtat de adevărul limpede,
care stăruie strâmb și abătut, fără să se îndrepte.”[18]

În aceste două versuri, el, Allah să aibă milă de el, a avertizat împotriva căilor oamenilor care urmează patimile și a drumurilor celor pierduți, ale abaterii și rătăcirii. A avertizat să nu li se dea ascultare și să nu fie ascultați, spunând: *„Nu asculta vorba împodobită a celui abătut.”* Cei abătuți obișnuiesc să-și înfrumusețeze falsitatea. Allah Preaînalt a spus:

﴿وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُۥ عَن ذِكْرِنَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ وَكَانَ أَمْرُهُۥ فُرُطًا﴾

„Nu-l asculta pe cel a cărui inimă am făcut-o nepăsătoare față de pomenirea Noastră, care își urmează pofta și a cărui faptă întrece măsura.”
Coran, al-Kahf 18:28 — fragment

18 În versul arab, cuvântul nu primește tanwīn, pentru a respecta metrul poetic.

În cele două Ṣaḥīḥ-uri se află relatarea de la ʿĀ'ishah, Allah să fie mulțumit de ea. Ea a spus că Trimisul lui Allah ﷺ a recitat acest verset:

﴿هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ مِنْهُ ءَايَٰتٌ مُّحْكَمَٰتٌ هُنَّ
أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَٰبِهَٰتٌ ۖ صلے فَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ
فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَٰبَهَ مِنْهُ ٱبْتِغَآءَ ٱلْفِتْنَةِ وَٱبْتِغَآءَ تَأْوِيلِهِۦ ۗ قلے وَمَا
يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُ ۗ قلے وَٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِۦ
كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا ۗ قلے وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ﴾

„El este Cel care ți-a pogorât Cartea. În ea sunt versete limpezi, care sunt temeiul Cărții, și altele al căror sens nu este pe deplin lămurit. Cei în ale căror inimi se află abatere urmează ceea ce este nelămurit din ea, căutând tulburarea și căutându-i tâlcuirea. Nu îi cunoaște tâlcuirea decât Allah. Iar cei bine întemeiați în cunoaștere spun: «Credem în ea; toate sunt de la Stăpânul nostru!» Numai oamenii înzestrați cu minte iau aminte."

Coran, Āl ʿImrān 3:7

Ea a spus: Trimisul lui Allah ﷺ a zis:

فَإِذَا رَأَيْتِ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ فَأُولَئِكِ الَّذِينَ سَمَّى اللَّهُ، فَاحْذَرُوهُمْ

„Când îi vezi pe cei care urmează ceea ce este nelămurit din ea, aceștia sunt cei pe care Allah i-a numit. Feriți-vă de ei!"[19]

Cuvintele *„a oricărui om al inovației, bănuit în privința religiei"* înseamnă să te ferești de cel abătut dintre oamenii inovațiilor și patimilor, bănuit în privința religiei sale de coruperea crezului ori de destrămarea gândirii.

„Rătăcit și nedumerit, îndepărtat de adevărul limpede" descrie starea acestor oameni abătuți, a celor cu inovații și bănuiți în religie. Cât de mult îi stăpânește nedumerirea pe oamenii falsității!

***„Care stăruie strâmb și abătut"*:** adică rămâne mereu și neîncetat îndepărtat de calea dreaptă a lui Allah și abătut de la drumul cel drept.

În versul arab, cuvântul *„strâmb"* este numele predicativ al verbului *„a fi"*; tanwīn-ul a fost omis din necesitate poetică. *„Fără să se îndrepte"* înseamnă că nu a rămas pe calea lui Allah, Măreț și Preaînalt, ci se abate de la ea la dreapta și la stânga.

19 Relatat de al-Bukhārī (4547) și Muslim (2665).

Citirea Coranului și vorbirea cu Allah

Apoi el, Allah să aibă milă de el, a adus versuri despre virtutea Cărții lui Allah, Măreț și Preaînalt, și despre măreția ei, spunând:

هُوَ الْكِتَابُ الَّذِي مَنْ قَامَ يَقْرَؤُهُ
كَأَنَّمَا خَاطَبَ الرَّحْمَنَ بِالْكَلِمِ

„Ea este Cartea pe care cel care se ridică să o citească parcă Îi vorbește Celui Milostiv prin cuvinte."

Adică este ca și cum cel care citește cuvântul lui Allah și îl recită I-ar vorbi Celui Milostiv, fiindcă întregul Coran este preamărire a lui Allah, convorbire cu El, laudă adusă Lui și afirmare a unicității Sale. Gândește-te la aceasta în Mama Coranului, Deschizătoarea Cărții, care cuprinde pe scurt ceea ce Coranul cuprinde pe larg, precum și convorbirea și lauda adusă lui Allah, Slăvit și Preaînalt, pe care le conține. Muslim a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său de la Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el, care a spus:

L-am auzit pe Trimisul lui Allah ﷺ spunând:[20]

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: قَسَمْتُ الصَّلَاةَ بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي نِصْفَيْنِ،
وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ، فَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ: ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ،
قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: حَمِدَنِي عَبْدِي، وَإِذَا قَالَ: ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ،
قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: أَثْنَى عَلَيَّ عَبْدِي، وَإِذَا قَالَ: مَٰلِكِ يَوْمِ

20 Numărul (395).

ٱلدِّينِ، قَالَ: مَجَّدَنِي عَبْدِي ـ وَقَالَ مَرَّةً: فَوَّضَ إِلَيَّ عَبْدِي ـ فَإِذَا قَالَ: إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ، قَالَ: هَذَا بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ، فَإِذَا قَالَ: ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ، قَالَ: هَذَا لِعَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ

„Allah Preaînalt a spus: «Am împărțit rugăciunea între Mine și robul Meu în două jumătăți, iar robul Meu va avea ceea ce cere. Când robul spune: Toată lauda Îi aparține lui Allah, Stăpânul lumilor, Allah Preaînalt spune: Robul Meu M-a lăudat. Când spune: Cel Milostiv, Îndurător, Allah Preaînalt spune: Robul Meu Mi-a adus laudă. Când spune: Stăpânul Zilei Judecății, El spune: Robul Meu M-a preamărit — iar o dată a spus: Robul Meu s-a încredințat Mie. Când spune: Numai pe Tine Te adorăm și numai de la Tine cerem ajutor, El spune: Aceasta este între Mine și robul Meu, iar robul Meu va avea ceea ce cere. Când spune: Călăuzește-ne pe calea cea dreaptă, calea celor pe care i-ai binecuvântat, nu a celor asupra cărora este mânia și nici a celor rătăciți, El spune: Aceasta este pentru robul Meu, iar robul Meu va avea ceea ce cere.»”

Câteva însușiri ale nobilului Coran
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

هُوَ الصِّرَاطُ هُوَ الْحَبْلُ الْمَتِينُ هُوَ الْمِيزَانُ وَالْعُرْوَةُ الْوُثْقَى لِمُعْتَصِمٍ

„El este calea, funia trainică,
balanța și legătura cea mai sigură pentru cel care se ține de el.”

***„El este calea”*:** adică drumul cel drept, care îl duce pe cel care îl urmează către grădinile desfătării:

﴿وَأَنَّ هَٰذَا صِرَٰطِى مُسْتَقِيمًا فَٱتَّبِعُوهُ﴾

„Aceasta este calea Mea cea dreaptă, urmați-o!”
Coran, al-An‘ām 6:153 — fragment

***„Funia trainică”*:** cel care se ține de ea și caută ocrotire prin ea se izbăvește și este călăuzit pe o cale dreaptă. Allah Preaînalt a spus:

﴿وَٱعْتَصِمُوا۟ بِحَبْلِ ٱللَّهِ جَمِيعًا﴾

„Țineți-vă cu toții de funia lui Allah!”
Coran, Āl ‘Imrān 3:103 — fragment

***„El este balanța”*:** adică pe el ne sprijinim și la el ne întoarcem pentru judecată:

﴿فَإِن تَنَٰزَعْتُمْ فِى شَىْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ﴾

„Dacă vă certați în privința unui lucru, întoarceți-l la Allah și la Trimis.”
Coran, al-Nisā’ 4:59 — fragment

Întoarcerea la Allah înseamnă întoarcerea la Cartea Sa, iar întoarcerea la Trimis ﷺ înseamnă întoarcerea la Sunna sa.

„Legătura cea mai sigură”, după cum Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿لَآ إِكْرَاهَ فِى ٱلدِّينِ ۖ قَد تَّبَيَّنَ ٱلرُّشْدُ مِنَ ٱلْغَىِّ ۚ فَمَن يَكْفُرْ بِٱلطَّٰغُوتِ وَيُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ لَا ٱنفِصَامَ لَهَا﴾

„Nu este silire în religie. Dreapta călăuzire s-a deosebit limpede de rătăcire. Cel care tăgăduiește ṭāghūt-ul și crede în Allah s-a prins de legătura cea mai sigură, care nu se rupe.”

Coran, al-Baqarah 2:256 — fragment

***„Pentru cel care se ține de el”*:** cine dorește pentru sine cea mai bună ocrotire și cea mai sigură legătură să se țină de Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt. Ea este calea cea dreaptă, funia trainică, balanța dreaptă și legătura cea mai sigură.
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

هُوَ الْبَيَانُ هُوَ الذِّكْرُ الْحَكِيمُ هُوَ التَّفْصِيلُ فَاقْنَعْ بِهِ فِي كُلِّ مُنْبَهِمِ

„El este lămurirea, pomenirea cea înțeleaptă și deslușirea; mulțumește-te cu el în tot ce rămâne nelămurit.”

***„El este lămurirea”*:** adică face lucrurile limpezi. Allah Preaînalt a spus:

﴿هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ﴾

„Aceasta este o lămurire pentru oameni.”

Coran, Āl ʿImrān 3:138 — fragment

„El este pomenirea cea înțeleaptă." Allah Preaînalt a spus:

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا ٱلذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ﴾

„Noi am pogorât, cu adevărat, Aducerea-aminte și Noi suntem, cu adevărat, Păzitorii ei."

Coran, al-Ḥijr 15:9

Și a spus:

﴿ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ ٱلْءَايَٰتِ وَٱلذِّكْرِ ٱلْحَكِيمِ﴾

„Acestea ți le recităm din semne și din Pomenirea cea înțeleaptă."

Coran, Āl ʿImrān 3:58

„El este deslușirea." Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَمَا كَانَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ أَن يُفْتَرَىٰ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ ٱلْكِتَٰبِ﴾

„Acest Coran nu poate fi născocit de altcineva în afară de Allah, ci este adeverirea celor de dinaintea lui și deslușirea Cărții."

Coran, Yūnus 10:37 — fragment

Allah, Măreț și Preaînalt, a mai spus:

﴿مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾

„Nu este o istorisire născocită, ci adeverirea celor de dinaintea sa, lămurirea tuturor lucrurilor, călăuzire și milă pentru oameni care cred."

Coran, Yūsuf 12:111 — fragment

„Mulțumește-te cu el în tot ce rămâne nelămurit": adică în orice înțeles care îți este ascuns.

El, Allah să aibă milă de el, a spus:

هُوَ الْبَصَائِرُ وَالذِّكْرَى لِمُذَّكِرٍ

هُوَ الْمَوَاعِظُ وَالْبُشْرَى لِغَيْرِ عَمِي

„El este luminare și aducere-aminte pentru cel care ia aminte, îndemnuri și veste bună pentru cel care nu este orb.”

„El este luminare”, după cum Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿هَٰذَا بَصَٰٓئِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾

„Acestea sunt lumînări pentru oameni, călăuzire și milă pentru un neam care are certitudine.”

Coran, al-Jāthiyah 45:20

„Și aducere-aminte pentru cel care ia aminte”, după cum Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُۥ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى ٱلسَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ﴾

„În aceasta este o aducere-aminte pentru cel care are inimă ori ascultă cu luare-aminte, fiind prezent.”

Coran, Qāf 50:37

Allah, Măreț și Preaînalt, a mai spus:

﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ﴾

„Noi am înlesnit Coranul pentru aducere-aminte. Oare este cineva care să ia aminte?”

Coran, al-Qamar 54:17

„El este îndemnuri”, după cum Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ﴾

„Aceasta este o lămurire pentru oameni, călăuzire și îndemn pentru cei cu evlavie.”

Coran, Āl ʿImrān 3:138

Și Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَآءٌ لِّمَا فِى ٱلصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾

„O, oameni! V-a venit un îndemn de la Stăpânul vostru, vindecare pentru ceea ce este în piepturi, călăuzire și milă pentru credincioși.”

Coran, Yūnus 10:57

Și Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَكُلًّا نَّقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِۦ فُؤَادَكَ ۚ وَجَآءَكَ فِى هَٰذِهِ ٱلْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾

„Îți istorisim din veștile trimișilor ceea ce îți întărește inima. În acestea ți-au venit adevărul, îndemnul și aducerea-aminte pentru credincioși.”

Coran, Hūd 11:120

„Și veste bună pentru cel care nu este orb.” Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿قُلْ مَن كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُۥ نَزَّلَهُۥ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ ٱللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾

„Spune: «Cel care îi este dușman lui Ǧibrīl — el l-a pogorât în inima ta, cu îngăduința lui Allah, adeverind ceea ce a fost înaintea lui, drept călăuzire și veste bună pentru credincioși.»”

Coran, al-Baqarah 2:97

Și Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَمِن قَبْلِهِۦ كِتَٰبُ مُوسَىٰٓ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ وَهَٰذَا كِتَٰبٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ﴾

„Înaintea lui a fost Cartea lui Mūsā, drept îndrumare și milă. Iar aceasta este o Carte care o adeverește, în limbă arabă, ca să-i avertizeze pe cei care au nedreptățit și să fie veste bună pentru cei care fac bine.”

Coran, al-Aḥqāf 46:12

Prin cuvintele *„pentru cei care nu sunt orbi”*, el se referă la cei care nu sunt orbi față de adevăr. Cel orb față de adevăr nu se folosește de luminile Coranului care deschid înțelegerea, nici de aducerile-aminte, îndemnurile și veștile bune cuprinse în el; nu trage folos din acestea și nu dobândește nimic de pe urma lor.

Coranul: lumină, călăuzire și vindecare
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

هُوَ الْمُنَزَّلُ نُورًا بَيِّنًا وَهُدًى

وَهُوَ الشِّفَاءُ لِمَا فِي الْقَلْبِ مِنْ سَقَمٍ

El a fost pogorât ca lumină limpede și călăuzire;
iar pentru boala din inimă el este vindecare.

***„El a fost pogorât ca lumină limpede”*:** a descris Coranul ca pe o lumină deslușită, adică o lumină clară, vădită. Așa cum Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُم بُرْهَٰنٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا﴾

„O, oameni! V-a venit o dovadă de la Domnul vostru și am pogorât pentru voi o lumină limpede.”
Coran, al-Nisā’ 4:174

Și El, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا ۚ مَا كُنتَ تَدْرِى مَا ٱلْكِتَٰبُ وَلَا ٱلْإِيمَٰنُ وَلَٰكِن جَعَلْنَٰهُ نُورًا نَّهْدِى بِهِۦ مَن نَّشَآءُ مِنْ عِبَادِنَا ۚ وَإِنَّكَ لَتَهْدِىٓ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾

„Tot astfel ți-am revelat, din porunca Noastră, un duh. Tu nu știai ce este Cartea, nici credința, dar Noi am făcut din el o lumină prin care călăuzim pe cine voim dintre robii Noștri. Iar tu călăuzești, cu adevărat, spre o cale dreaptă."

Coran, al-Shūrā 42:52

Iar despre *„călăuzire"*, Preaînaltul a spus:

﴿إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا﴾

„Cu adevărat, acest Coran călăuzește spre ceea ce este mai drept și le dă credincioșilor care săvârșesc fapte bune vestea că vor avea o răsplată mare."

Coran, al-Isrāʾ 17:9

Și El, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ تِبْيَٰنًا لِّكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾

„Am pogorât asupra ta Cartea ca lămurire pentru toate, drept călăuzire, milă și veste bună pentru musulmani.”

Coran, al-Naḥl 16:89

***„Iar pentru boala din inimă el este vindecare”*:** adică este vindecare pentru bolile inimilor. Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَآءٌ لِّمَا فِى ٱلصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾

„O, oameni! V-a venit un îndemn de la Stăpânul vostru, vindecare pentru ceea ce este în piepturi, călăuzire și milă pentru credincioși.”

Coran, Yūnus 10:57

Și El, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا۟ لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥٓ ۖ ءَأَعْجَمِىٌّ وَعَرَبِىٌّ ۗ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هُدًى وَشِفَآءٌ﴾

„Dacă l-am fi făcut un Coran într-o limbă străină, ar fi spus: «De ce nu sunt lămurite versetele lui? O limbă străină și un arab?» Spune: «El este, pentru cei care cred, călăuzire și vindecare.»”

Coran, Fuṣṣilat 41:44

Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

لَكِنَّهُ لِأُولِي الْإِيمَانِ إِذْ عَمِلُوا
بِمَا أُتِيَ فِيهِ مِنْ عِلْمٍ وَمِنْ حِكَمٍ

Însă el le este astfel celor credincioși, când pun în faptă învățătura și înțelepciunea cuprinse în el.

„Însă el le este astfel celor credincioși, când pun în faptă”: Coranul este vindecare pentru cei credincioși atunci când aceștia pun în practică învățătura și înțelepciunea cuprinse în el. Aici se atrage atenția că nu oricine dobândește vindecarea prin Coran, binecuvântările și bunătățile sale. Le dobândesc cei credincioși care pun Coranul în practică. Ei sunt cei care au parte de binecuvântările Coranului, de bunătățile și vindecarea lui. De aceea Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا
يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا﴾

„Noi pogorâm din Coran ceea ce este vindecare și milă pentru credincioși; însă celor nedrepți nu le sporește decât pierderea.”
Coran, al-Isrā’ 17:82

Și El, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هُدًى وَشِفَآءٌ﴾

„Spune: «El este, pentru cei care cred, călăuzire și vindecare.»”
Coran, Fuṣṣilat 41:44

El, Allah să aibă milă de el, a spus:

أَمَّا عَلَى مَنْ تَوَلَّى عَنْهُ فَهْوَ عَمًى
لِكَوْنِهِ عَنْ هُدَاهُ الْمُسْتَنِيرِ عَمِي

Însă pentru cel care se îndepărtează de el, el este orbire,
căci acesta este orb față de călăuzirea sa luminoasă.

Prin cuvintele *„Însă pentru cel care se îndepărtează de el, el este orbire”*, el trimite la cuvintele Preaînaltului:

﴿وَٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِيٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى﴾

„Iar cei care nu cred au în urechi surzenie, iar el este pentru ei orbire.”

Coran, Fuṣṣilat 41:44

***„Căci acesta este orb față de călăuzirea sa luminoasă”*:** adică este orb față de adevărul limpede și deslușit. Nu vede adevărul și călăuzirea din Coran. De aceea nu are folos de vindecarea, bunătatea și binecuvântarea venite în Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt.

Făgăduință și avertisment

Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

فَمَنْ يُقِمْهُ يَكُنْ يَوْمَ الْمَعَادِ لَهُ
خَيْرَ الْإِمَامِ إِلَى الْفِرْدَوْسِ وَالنِّعَمِ

Cel care îl împlinește îl va avea, în Ziua Întoarcerii,
drept cel mai bun îndrumător spre Firdaws și desfătări.

Adică: pe cel care împlinește Coranul prin cunoaștere și faptă, Allah — Slăvit fie El, Preaînaltul — îl înalță prin Coran. În Ziua

Întoarcerii, acesta îi va fi îndrumător și călăuză spre grădinile desfătării.
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

كَمَا يَسُوقُ أُولِي الْإِعْرَاضِ عَنْهُ إِلَى
دَارِ الْمَقَامِعِ وَالْأَنْكَالِ وَالْأَلَمِ

După cum îi mână pe cei care se îndepărtează de el spre lăcașul ciomegelor de fier, al lanțurilor și al durerii.

Așa cum Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَسِيقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا
فُتِحَتْ أَبْوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَآ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ
عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا﴾

„Cei care au tăgăduit vor fi mânați în cete spre Gheena. Când vor ajunge la ea, porțile ei vor fi deschise, iar păzitorii ei le vor spune: «Oare nu au venit la voi trimiși dintre voi, care să vă recite versetele Domnului vostru și să vă avertizeze asupra întâlnirii cu această Zi a voastră?»”

Coran, al-Zumar 39:71

Și El, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِى فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ أَعْمَىٰ﴾

„Cel care se îndepărtează de aducerea Mea aminte va avea o viață apăsătoare, iar în Ziua Învierii îl vom aduna orb.”

Coran, Ṭā Hā 20:124

Și El, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَـٰتِ رَبِّهِۦ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَآ ۚ إِنَّا مِنَ ٱلْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ﴾

„Cine este mai nedrept decât acela căruia i se aduc aminte versetele Domnului său, iar apoi se îndepărtează de ele? Noi Ne vom răzbuna, cu adevărat, pe cei nelegiuiți.”

Coran, al-Sajdah 32:22

De la Jābir, Allah să fie mulțumit de el, s-a transmis că Profetul ﷺ a spus:[21]

الْقُرْآنُ شَافِعٌ مُشَفَّعٌ، وَمَاحِلٌ مُصَدَّقٌ، مَنْ جَعَلَهُ أَمَامَهُ قَادَهُ إِلَى الْجَنَّةِ، وَمَنْ جَعَلَهُ خَلْفَ ظَهْرِهِ سَاقَهُ إِلَى النَّارِ

„Coranul este un mijlocitor a cărui mijlocire este primită și un acuzator căruia i se dă crezare. Pe cel care îl așază înaintea sa, îl călăuzește spre Paradis; iar pe cel care îl lasă în urma sa, îl mână spre Foc.”

21 Ṣaḥīḥ Ibn Ḥibbān (124). A se vedea al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah (2019).

Ibn Ḥibbān l-a relatat cu un lanț de transmitere bun. Un cuvânt asemănător se transmite și de la Ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el.[22]

Un sens asemănător este relatat de la Abū Mūsā al-Ashʿarī, Allah să fie mulțumit de el, care a spus:[23]

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ كَائِنٌ لَكُمْ ذِكْرًا، وَكَائِنٌ لَكُمْ أَجْرًا، أَوْ كَائِنٌ عَلَيْكُمْ وِزْرًا، فَاتَّبِعُوا الْقُرْآنَ، وَلَا يَتْبَعَنَّكُمُ الْقُرْآنُ، فَإِنَّهُ مَنْ يَتَّبِعِ الْقُرْآنَ يَهْبِطْ بِهِ عَلَى رِيَاضِ الْجَنَّةِ، وَمَنْ يَتْبَعْهُ الْقُرْآنُ يَزُخَّ فِي قَفَاهُ فَيَقْذِفْهُ فِي جَهَنَّمَ

„Acest Coran vă va fi aducere-aminte și răsplată sau va fi o povară împotriva voastră. Așadar, urmați Coranul și nu lăsați Coranul să vă urmeze. Pe cel care urmează Coranul, acesta îl duce în grădinile Paradisului; iar pe cel pe care îl urmează Coranul, îl împinge în ceafă și îl aruncă în Gheena."

Cuvântul *„yazukhkhu"* înseamnă *„împinge"*.

22 Relatat de ʿAbd al-Razzāq în al-Muṣannaf (3/372) și de Ibn Abī Shaybah în al-Muṣannaf (6/131), pe două căi de transmitere de la el.

23 Relatat de Ibn Abī Shaybah (6/126) și de al-Dārimī (3328). În lanțul său se află Abū Kinānah, care este al-Qurashī, un narator cu statut necunoscut, după cum se arată în al-Taqrīb.

Virtutea surelor al-Baqarah și Āl ʿImrān
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

وَقَدْ أَتَى النَّصُّ فِي الطُّولَيْنِ أَنَّهُمَا
ظِلًّا لِتَالِيهِمَا فِي مَوْقِفِ الْغُمَمِ

În relatare a venit că cele două sure lungi
îi vor fi două umbre celui care le recită, în locul de grele încercări.[24]

Prin *„cele două”*, el se referă la al-Baqarah și Āl ʿImrān. Iar *„al-ghumam”* vine de la al-ghummah, care înseamnă greutate, strâmtorare. El trimite la relatarea din Ṣaḥīḥ Muslim,[25] de la al-Nawwās ibn Samʿān al-Kilābī, Allah să fie mulțumit de el, care a spus: *„L-am auzit pe Profet ﷺ spunând:”*

يُؤْتَى بِالْقُرْآنِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَهْلِهِ الَّذِينَ كَانُوا يَعْمَلُونَ بِهِ، تَقْدُمُهُ سُورَةُ الْبَقَرَةِ وَآلُ عِمْرَانَ. وَضَرَبَ لَهُمَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ثَلَاثَةَ أَمْثَالٍ مَا نَسِيتُهُنَّ بَعْدُ، قَالَ: كَأَنَّهُمَا غَمَامَتَانِ، أَوْ ظُلَّتَانِ سَوْدَاوَانِ بَيْنَهُمَا شَرْقٌ، أَوْ كَأَنَّهُمَا حِزْقَانِ مِنْ طَيْرٍ صَوَافَّ، تُحَاجَّانِ عَنْ صَاحِبِهِمَا

„În Ziua Învierii vor fi aduși Coranul și oamenii săi, cei care îl puneau în practică, în fruntea sa aflându-se surele al-Baqarah și Āl

24 Forma arabă înseamnă „două umbre”; forma obișnuită este ẓillān, dar litera nūn a fost omisă din necesitate poetică. Există și alte exemple ale acestui procedeu. A se vedea Mughnī al-Labīb (p. 917) și Khizānat al-Adab (3/356).

25 Numărul (805).

'Imrān." Trimisul lui Allah ﷺ le-a asemănat cu trei lucruri pe care nu le-am mai uitat. El a spus: „Ca doi nori sau ca două umbre întunecate între care se află lumină, ori ca două stoluri de păsări cu aripile întinse, care îl apără pe însoțitorul lor."

„Sharq" înseamnă lumină și strălucire; *„al-ḥizq"* înseamnă un grup, iar *„ṣawāff"* se referă la păsări care își întind aripile în zbor. Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

وَأَنَّهُ فِي غَدٍ يَأْتِي لِصَاحِبِهِ
مُبَشِّرًا وَجَجِيجًا عَنْهُ إِنْ يَقُمِ
وَالْمُلْكَ وَالْخُلْدَ يُعْطِيهِ وَيُلْبِسُهُ
تَاجَ الْوَقَارِ الْإِلَهُ الْحَقُّ ذُو الْكَرَمِ
يُقَالُ اقْرَأْ وَرَتِّلْ وَارْقَ فِي غُرَفِ الْجَنَّاتِ كَيْ تَنْتَهِي لِلْمَنْزِلِ
النَّعِمِ
وَحُلَّتَانِ مِنَ الْفِرْدَوْسِ قَدْ كُسِيَتْ
لِوَالِدَيْهِ لَهَا الْأَكْوَانُ لَمْ تَقُمِ
قَالَا بِمَاذَا كُسِينَاهَا فَقِيلَ بِمَا
أَقْرَأْتُمَا ابْنَكُمَا فَاشْكُرْ لِذِي النِّعَمِ

Iar mâine el va veni la însoțitorul său,
vestindu-i binele și apărându-l, dacă îl împlinește.
Stăpânire și dăinuire îi va dărui, iar cu
coroana demnității îl va împodobi Dumnezeul Adevărat, Cel Darnic.
I se va spune: „Citește, recită cu luare-aminte și urcă în încăperile
grădinilor,[26] până ajungi la lăcașul desfătării.”
Și două veșminte din Firdaws le vor fi îmbrăcate
părinților săi — nimic din lume nu le poate egala.
Ei vor întreba: „Datorită cărui lucru am fost îmbrăcați cu acestea?”
Li se va spune:
„Pentru că l-ați învățat pe fiul vostru să citească.” Așadar,
mulțumește Dătătorului de binecuvântări.

Prin *„dacă îl împlinește”*, el înțelege împlinirea Coranului măreț prin cunoaștere și faptă.

***„Stăpânire și dăinuire îi va dărui”*:** i se dă stăpânirea în mâna dreaptă, iar dăinuirea în mâna stângă. Aceste două daruri reunesc desfătările Vieții de Apoi.

***„Iar cu coroana demnității îl va împodobi”*:** în al-Nihāyah se spune: *„Coroana este ceea ce li se făurește regilor din aur și nestemate.”*

În aceste cinci versuri, autorul poeziei, Allah să aibă milă de el, trimite la relatarea de la Buraydah ibn al-Ḥuṣayb, Allah să fie mulțumit de el. Acesta a spus:[27]

كُنْتُ جَالِسًا عِنْدَ النَّبِيِّ ﷺ فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ: تَعَلَّمُوا سُورَةَ الْبَقَرَةِ فَإِنَّ أَخْذَهَا بَرَكَةٌ، وَتَرْكَهَا حَسْرَةٌ، وَلَا يَسْتَطِيعُهَا الْبَطَلَةُ. قَالَ: ثُمَّ مَكَثَ سَاعَةً، ثُمَّ قَالَ: تَعَلَّمُوا سُورَةَ الْبَقَرَةِ

26 În textul arab, litera yāʾ se citește fără vocală, pentru a respecta metrul poetic.

27 Al-Musnad (22950).

وَآلَ عِمْرَانَ، فَإِنَّهُمَا الزَّهْرَاوَانِ تَظِلَّانِ صَاحِبَهُمَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّهُمَا غَمَامَتَانِ أَوْ غَيَايَتَانِ أَوْ فِرْقَانِ مِنْ طَيْرٍ صَوَافَّ، وَإِنَّ الْقُرْآنَ يَلْقَى صَاحِبَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِينَ يَنْشَقُّ عَنْهُ قَبْرُهُ كَالرَّجُلِ الشَّاحِبِ، فَيَقُولُ لَهُ: هَلْ تَعْرِفُنِي؟ فَيَقُولُ: مَا أَعْرِفُكَ! فَيَقُولُ لَهُ: هَلْ تَعْرِفُنِي؟ فَيَقُولُ: مَا أَعْرِفُكَ! فَيَقُولُ: أَنَا صَاحِبُكَ الْقُرْآنُ الَّذِي أَظْمَأْتُكَ فِي الْهَوَاجِرِ وَأَسْهَرْتُ لَيْلَكَ، وَإِنَّ كُلَّ تَاجِرٍ مِنْ وَرَاءِ تِجَارَتِهِ، وَإِنَّكَ الْيَوْمَ مِنْ وَرَاءِ كُلِّ تِجَارَةٍ، فَيُعْطَى الْمُلْكَ بِيَمِينِهِ، وَالْخُلْدَ بِشِمَالِهِ، وَيُوضَعُ عَلَى رَأْسِهِ تَاجُ الْوَقَارِ، وَيُكْسَى وَالِدَاهُ حُلَّتَيْنِ لَا يَقُومُ لَهُمَا أَهْلُ الدُّنْيَا، فَيَقُولَانِ: بِمَ كُسِينَا هَذِهِ؟ فَيُقَالُ: بِأَخْذِ وَلَدِكُمَا الْقُرْآنَ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: اقْرَأْ وَاصْعَدْ فِي دَرَجَةِ الْجَنَّةِ وَغُرَفِهَا، فَهُوَ فِي صُعُودٍ مَا دَامَ يَقْرَأُ هَذًّا كَانَ أَوْ تَرْتِيلًا

„Stăteam lângă Profet ﷺ și l-am auzit spunând: «Învățați sura al-Baqarah, căci însușirea ei este binecuvântare, părăsirea ei este regret, iar vrăjitorii nu o pot înfrunta.» Apoi a rămas o vreme, după care a spus: «Învățați sura al-Baqarah și Āl ʿImrān, căci ele sunt cele două luminoase. Îi vor face umbră însoțitorului lor în Ziua Învierii, ca doi nori, ca două întinderi de umbră sau ca două stoluri de păsări cu aripile întinse. În Ziua Învierii, când însoțitorul său va ieși din mormânt, Coranul îl va întâlni în înfățișarea unui om palid. Îl va întreba: „Mă cunoști?" El va răspunde: „Nu te cunosc!" Îl va întreba: „Mă cunoști?" El va răspunde: „Nu te cunosc!" Atunci va spune: „Eu sunt însoțitorul tău, Coranul, care te-am făcut să însetezi în arșița amiezii și te-am ținut treaz noaptea. Orice negustor culege roadele negoțului său, iar tu astăzi vei avea câștigul mai presus de orice negoț." I se va da stăpânirea în mâna dreaptă și dăinuirea în mâna stângă, iar pe cap i se va pune coroana demnității. Părinții lui vor fi îmbrăcați cu două veșminte pe care oamenii acestei lumi nu le pot egala. Ei vor întreba: „Datorită cărui lucru am fost îmbrăcați cu acestea?" Li se va răspunde: „Pentru că fiul vostru a învățat Coranul." Apoi i se va spune lui: „Citește și urcă treptele Paradisului și încăperile sale!" Și el va continua să urce atât timp cât va citi, fie repede, fie cu recitare pe îndelete.»"

Relatat de imamul Aḥmad. Al-Baghawī l-a considerat bun în Sharḥ al-Sunnah,[28] iar Ibn Kathīr, în comentariul surei al-Baqarah, de asemenea. Lanțul său de transmitere prezintă însă o slăbiciune. Are totuși o relatare de sprijin de la Abū Umāmah și alta de la Abū Hurayrah; de aceea al-Albānī l-a inclus în al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah.[29]

28 (4/454), hadithul 1190.

29 Numărul (2829).

Coranul, o minune care dăinuie

Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

كَفَى وَحَسْبُكَ بِالْقُرْآنِ مُعْجِزَةً
دَامَتْ لَدَيْنَا دَوَامًا غَيْرَ مُنْصَرِمِ
لَمْ يَعْتَرِهِ قَطُّ تَبْدِيلٌ وَلَا غِيَرٌ
وَجَلَّ فِي كَثْرَةِ التَّرْدَادِ عَنْ سَأَمِ

Îți este de ajuns Coranul drept minune,
care rămâne printre noi cu o dăinuire neîntreruptă.
Nicio înlocuire, nicio schimbare nu l-a atins vreodată;
și este mai presus de plictiseală, oricât de des ar fi repetat.

„Ḥasbuka” are sensul de *„îți este de ajuns”*. *„Coranul drept minune”*: îți ajunge drept minune Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt, căci ea este cea mai mare minune. *„Neîntreruptă”* înseamnă că nu încetează; este o minune care dăinuie și continuă.

Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, spune în Ighāthat al-Lahfān:[30]

„Dacă astfel stau lucrurile cu minunile acestor doi trimiși — adică Mūsā și ʿĪsā, pacea fie asupra lor —, deși timpul îndelungat a împrăștiat și a risipit pe pământ comunitățile lor, iar minunile lor au încetat, atunci ce credeți despre un Profet ale cărui minuni și semne depășesc o mie, de care nu ne desparte mult timp, pe care le-au transmis cei mai sinceri și mai evlavioși oameni și a căror transmitere neîntreruptă, generație după generație, este stabilită? Cea mai mare dintre ele este minunea unei Cărți care dăinuie, proaspătă, neatinsă, din care nimic nu s-a schimbat și nimic nu a fost înlocuit. Este

30 (2/347).

ca și cum ar fi pogorâtă chiar acum: mărețul Coran. Iar cele vestite se împlinesc de fiecare dată întocmai cum au fost vestite, de parcă ar fi fost văzute cu ochii."

Prin *„nicio schimbare"*, el înțelege nicio modificare. Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا ٱلذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ﴾

„Noi am pogorât, cu adevărat, Aducerea-aminte și Noi suntem, cu adevărat, Păzitorii ei."

Coran, al-Ḥijr 15:9

Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, spune în cartea sa al-Tibyān fī Aqsām al-Qurʾān:[31]

„Allah — Slăvit fie El — l-a păzit de adăugire, lipsire și înlocuire. I-a păzit înțelesurile de denaturare, după cum i-a păzit cuvintele de înlocuire. A ridicat oameni care să-i păzească literele de adăugire și lipsire, iar înțelesurile de denaturare și schimbare."

Recitarea repetată nu aduce plictiseală

***„Și este mai presus de plictiseală, oricât de des ar fi repetat"*:** cel care citește Coranul și îi repetă recitarea nu se plictisește și nu se satură, oricât l-ar repeta și l-ar relua.

În Jāmiʿ al-Tirmidhī[32] și în alte culegeri s-a relatat de la ʿAlī, Allah să fie mulțumit de el, că a spus:

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: أَلَا إِنَّهَا سَتَكُونُ فِتْنَةٌ، فَقُلْتُ: مَا الْمَخْرَجُ مِنْهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: كِتَابُ اللَّهِ، فِيهِ نَبَأُ مَا قَبْلَكُمْ وَخَبَرُ مَا بَعْدَكُمْ وَحُكْمُ مَا بَيْنَكُمْ، وَهُوَ الْفَصْلُ

31 Al-Tibyān fī Aqsām al-Qurʾān (2/100).

32 Numărul (2906).

لَيْسَ بِالْهَزْلِ، مَنْ تَرَكَهُ مِنْ جَبَّارٍ قَصَمَهُ اللَّهُ، وَمَنِ ابْتَغَى الْهُدَى فِي غَيْرِهِ أَضَلَّهُ اللَّهُ، وَهُوَ حَبْلُ اللَّهِ الْمَتِينُ، وَهُوَ الذِّكْرُ الْحَكِيمُ، وَهُوَ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ، هُوَ الَّذِي لَا تَزِيغُ بِهِ الْأَهْوَاءُ، وَلَا تَلْتَبِسُ بِهِ الْأَلْسِنَةُ، وَلَا يَشْبَعُ مِنْهُ الْعُلَمَاءُ، وَلَا يَخْلَقُ عَلَى كَثْرَةِ الرَّدِّ، وَلَا تَنْقَضِي عَجَائِبُهُ، هُوَ الَّذِي لَمْ تَنْتَهِ الْجِنُّ إِذْ سَمِعَتْهُ حَتَّى قَالُوا: ﴿إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا يَهْدِى إِلَى ٱلرُّشْدِ﴾، مَنْ قَالَ بِهِ صَدَقَ، وَمَنْ عَمِلَ بِهِ أُجِرَ، وَمَنْ حَكَمَ بِهِ عَدَلَ، وَمَنْ دَعَا إِلَيْهِ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

„L-am auzit pe Trimisul lui Allah ﷺ spunând: «Va veni, cu adevărat, o încercare.» Am întrebat: «Care este ieșirea din ea, o, Trimis al lui Allah?» El a răspuns: «Cartea lui Allah. În ea se află vestea celor de dinaintea voastră, știrea celor de după voi și judecata dintre voi. Ea desparte adevărul de fals și nu este o glumă. Pe orice tiran care o părăsește, Allah îl va zdrobi, iar pe cel care caută călăuzirea în altceva, Allah îl va rătăci. Ea este frânghia trainică a lui Allah, Aducerea-aminte plină de înțelepciune și calea cea dreaptă. Poftele nu o abat, limbile nu se încurcă din pricina ei, învățații nu se satură de ea, nu se învechește prin repetare, iar minunățiile ei nu se sfârșesc. Când au auzit-o, djinnii nu s-au oprit până nu au spus: „Am auzit un Coran minunat, care călăuzește spre dreapta purtare” [al-Ǧinn 72:1–2]. Cel care vorbește potrivit ei spune adevărul, cel care o pune în practică este răsplătit, cel care judecă

potrivit ei este drept, iar cel care cheamă la ea este călăuzit spre o cale dreaptă.»”

Al-Tirmidhī l-a considerat slab, spunând: „Acesta este un hadith gharīb; nu îl cunoaștem decât pe această cale. Lanțul său este necunoscut, iar al-Ḥārith este criticat.”[33] Sensul său este corect, iar tot ce menționează este adevărat, dar nu este stabilit de la Profetul nostru — binecuvântările și pacea lui Allah fie asupra lui.

Pentru cuvintele „nu se învechește prin repetare” există o relatare de sprijin în al-Mustadrak al lui al-Ḥākim[34] și în alte culegeri, de la Ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el, de la Profet ﷺ, care ar fi spus:

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ مَأْدُبَةُ اللَّهِ، فَاقْبَلُوا مِنْ مَأْدُبَتِهِ مَا اسْتَطَعْتُمْ، إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ حَبْلُ اللَّهِ وَالنُّورُ الْمُبِينُ وَالشِّفَاءُ النَّافِعُ، عِصْمَةٌ لِمَنْ تَمَسَّكَ بِهِ، وَنَجَاةٌ لِمَنْ تَبِعَهُ، لَا يَزِيغُ فَيُسْتَعْتَبَ، وَلَا يَعْوَجُّ فَيُقَوَّمَ، وَلَا تَنْقَضِي عَجَائِبُهُ، وَلَا يَخْلَقُ مِنْ كَثْرَةِ الرَّدِّ، اتْلُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْجُرُكُمْ عَلَى تِلَاوَتِهِ، كُلَّ حَرْفٍ عَشْرَ حَسَنَاتٍ، أَمَا إِنِّي لَا أَقُولُ: الم حَرْفٌ، وَلَكِنْ أَلِفٌ وَلَامٌ وَمِيمٌ

33 Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a inclus în al-Silsilah al-Ḍaʿīfah (6393).
34 (1/741).

„Acest Coran este ospățul lui Allah; așadar, primiți din ospățul Lui cât puteți. Acest Coran este frânghia lui Allah, lumina limpede și vindecarea folositoare. Este ocrotire pentru cel care se ține de el și salvare pentru cel care îl urmează. Nu se abate ca să fie mustrat și nu este strâmb ca să fie îndreptat. Minunățiile lui nu se sfârșesc și nu se învechește prin repetare. Recitați-l, căci Allah vă răsplătește pentru recitarea lui: zece fapte bune pentru fiecare literă. Nu spun că alif-lām-mīm este o literă, ci alif, lām și mīm."

Al-Ḥākim i-a considerat lanțul de transmitere autentic, însă al-Dhahabī a obiectat: „Ibrāhīm este slab" — adică Ibrāhīm ibn Muslim al-Hajarī. De aceea al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a inclus în al-Silsilah al-Ḍaʿīfah.[35]

Coranul și Cărțile de dinainte

Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

مُهَيْمِنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ

مُصَدِّقًا جَاءَ فِي التَّنْزِيلِ فِي الْقِدَمِ

Veghetor asupra celorlalte Cărți, în limbă arabă, fără strâmbătate, a venit adeverind ceea ce a fost revelat odinioară.

35 Numărul (6842).

***„Veghetor”*:** el are autoritate asupra Cărților care au venit înaintea lui. Așa cum Allah — Slăvit fie El, Preaînaltul — a spus:

﴿وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ﴾

„Ți-am pogorât Cartea cu adevărul, adeverind ceea ce a fost înaintea ei din Scriptură și veghind asupra ei.”

Coran, al-Mā'idah 5:48

Ibn Kathīr a spus:

„Despre cuvintele Preaînaltului «veghind asupra ei», Sufyān al-Thawrī și alții au relatat, de la Abū Isḥāq, de la al-Tamīmī, de la Ibn ʿAbbās: «Adică încredințat cu păzirea ei.»

ʿAlī ibn Abī Ṭalḥah a relatat de la Ibn ʿAbbās: «Al-muhaymin înseamnă cel credincios însărcinării sale.» El a spus: «Coranul este credincios păzitor al fiecărei Cărți de dinaintea sa.» Un sens asemănător s-a relatat de la ʿIkrimah, Saʿīd ibn Jubayr, Mujāhid, Muḥammad ibn Kaʿb, ʿAṭiyyah, al-Ḥasan, Qatādah, ʿAṭāʾ al-Khurāsānī, al-Suddī și Ibn Zayd.

Ibn Jurayj a spus: «Coranul este credincios păzitor al Cărților care l-au precedat. Ceea ce este în acord cu el din ele este adevăr, iar ceea ce îl contrazice din ele este fals.»

Al-Wālibī a relatat de la Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de ei, despre «veghind»: «Adică martor.» Tot astfel au spus Mujāhid, Qatādah și al-Suddī. Iar al-ʿAwfī a relatat de la Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de ei: «Veghind, adică judecând Cărțile de dinaintea sa.»

Toate aceste explicații sunt apropiate ca sens, căci numele al-muhaymin le cuprinde pe toate. El este un păzitor de încredere, un martor și un judecător al fiecărei Cărți de dinaintea sa. Allah a făcut din această Carte măreață, pe care a pogorât-o la urmă, ca încheiere a Cărților, pe cea mai cuprinzătoare, mai măreață și mai desăvârșită dintre ele. A

reunit în ea însușirile frumoase ale celor de dinainte și i-a adăugat desăvârșiri care nu se află în altele. De aceea a făcut-o martor, păzitor de încredere și judecător asupra tuturor."

Aici se încheie cuvintele lui Ibn Kathīr, Allah să aibă milă de el.[36]

„În limbă arabă": așa cum Allah — Slăvit fie El, Preaînaltul — a spus:

﴿إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾

„Noi l-am pogorât ca un Coran în limbă arabă, ca să înțelegeți."

Coran, Yūsuf 12:2

Și Preaînaltul a spus:

﴿وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ ٱلْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا﴾

„Astfel l-am pogorât ca un Coran în limbă arabă și am înfățișat în el, în felurite chipuri, amenințarea, pentru ca ei să se teamă sau pentru ca el să-i facă să ia aminte."

Coran, Ṭā Hā 20:113

Iar despre *„fără strâmbătate"*, Preaînaltul a spus:

﴿قُرْءَانًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِى عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾

„Un Coran în limbă arabă, fără strâmbătate, pentru ca ei să se teamă."

Coran, al-Zumar 39:28

36 Tafsīr Ibn Kathīr (2/82).

﴿ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ ٱلْكِتَٰبَ وَلَمْ يَجْعَل لَّهُۥ عِوَجَا ۜ﴾

„Toată lauda Îi aparține lui Allah, care a pogorât asupra robului Său Cartea și nu a pus în ea nicio strâmbătate."

Coran, al-Kahf 18:1

***„A venit adeverind ceea ce a fost revelat"*:** așa cum Allah Preaînalt a spus:

﴿وَءَامِنُوا۟ بِمَآ أَنزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ﴾

„Credeți în ceea ce am pogorât, adeverind ceea ce aveți voi."

Coran, al-Baqarah 2:41

Și El a spus:

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا۟ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُوا۟ نُؤْمِنُ بِمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَآءَهُۥ وَهُوَ ٱلْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾

„Când li se spune: «Credeți în ceea ce a pogorât Allah!», ei spun: «Credem în ceea ce a fost pogorât asupra noastră», dar tăgăduiesc ceea ce este dincolo de aceasta, deși este adevărul care adeverește ceea ce au ei."

Coran, al-Baqarah 2:91

Și Preaînaltul a spus:

﴿نَزَّلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ﴾

„El a pogorât asupra ta Cartea cu adevărul, adeverind ceea ce a fost înaintea ei, și a pogorât Tora și Evanghelia.”

Coran, Āl ʿImrān 3:3

Rânduieli și vești despre cei de odinioară

Autorul poeziei, Allah să aibă milă de el, a spus:

فِيهِ التَّفَاصِيلُ لِلْأَحْكَامِ مَعْ نَبَإٍ
عَمَّا سَيَأْتِي وَعَنْ مَاضٍ مِنَ الْأُمَمِ

În el sunt lămurite în amănunt rânduielile, alături de vestea a ceea ce va veni și a comunităților de odinioară.

***„În el sunt lămurite în amănunt rânduielile”*:** adică în nobilul Coran se află lămurirea rânduielilor Legii, a ceea ce este îngăduit și interzis, a poruncilor și opreliștilor, a obligațiilor, a celor interzise, a celor recomandate și a celor dezaprobate. Toate acestea sunt explicate și desfășurate în Cartea lui Allah, Măreț și Preaînalt.

Așa cum Allah Preaînalt a spus:

﴿مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾

„Nu este o istorisire născocită, ci adeverirea celor de dinaintea sa, lămurirea tuturor lucrurilor, călăuzire și milă pentru oameni care cred."

Coran, Yūsuf 12:111

Iar El i-a spus Profetului Său ﷺ:

﴿وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا ۚ مَا كُنتَ تَدْرِى مَا ٱلْكِتَٰبُ وَلَا ٱلْإِيمَٰنُ وَلَٰكِن جَعَلْنَٰهُ نُورًا نَّهْدِى بِهِۦ مَن نَّشَآءُ مِنْ عِبَادِنَا﴾

„Tot astfel ți-am revelat, din porunca Noastră, un duh. Tu nu știai ce este Cartea, nici credința, dar Noi am făcut din el o lumină prin care călăuzim pe cine voim dintre robii Noștri."

Coran, al-Shūrā 42:52

Cuvintele *„Tu nu știai ce este Cartea, nici credința"* se referă la amănuntele legiuirilor și rânduielilor, până când acestea au fost lămurite prin această nobilă revelație și Aducere-aminte plină de înțelepciune.

„Alături de vestea" înseamnă *„împreună cu știrea"*.

„A ceea ce va veni și a comunităților de odinioară": pe lângă lămurirea rânduielilor și legiuirilor, Coranul cuprinde vești despre cei dintâi și cei de pe urmă. Cuprinde istorisirile celor de odinioară, precum și ale comunităților care vor veni, despre care Allah, Măreț și Preaînalt, a vestit în Cartea Sa.

Mai înainte a fost amintită relatarea de la ʿAlī, Allah să fie mulțumit de el, în care se spune: *„Cartea lui Allah. În ea se află vestea celor de dinaintea voastră, știrea celor de după voi și judecata dintre voi."* Autorul poeziei a reunit aceste trei lucruri în acest vers.
Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

فَانْظُرْ قَوَارِعَ آيَاتِ الْمَعَادِ بِهِ
وَانْظُرْ لِمَا قَصَّ عَنْ عَادٍ وَعَنْ إِرَمِ

Privește în el versetele cutremurătoare despre Întoarcere
și privește ce a istorisit despre ʿĀd și despre Iram.

***„Privește în el versetele cutremurătoare despre Întoarcere"*:** privește și cugetă la versetele care vorbesc despre Întoarcere, la amănuntele Zilei Învierii și la spaimele, greutățile și necazurile acelei Zile. Tot astfel, la ceea ce privește revenirea la Allah, învierea și ridicarea din morminte, răsplata și pedeapsa, Paradisul și Focul.
Prin *„bihi"* se înțelege aici *„în el"*: prepoziția bāʾ are valoarea lui fī, *„în"*. Un exemplu asemănător este cuvântul Preaînaltului:

﴿فَنَبَذْنَٰهُ بِٱلْعَرَآءِ﴾

„L-am aruncat pe țărmul gol."
Coran, al-Ṣāffāt 37:145

Adică *„în locul gol"*; există și alte exemple în Coran.

***„Și privește ce a istorisit despre ʿĀd și despre Iram”*:** privește, de asemenea, în Coran istorisirile comunităților răzvrătite, felul în care Allah a făcut să cadă asupra lor pedepse și pilde înfricoșătoare. Toate acestea sunt explicate pe larg în mai multe locuri din Cartea lui Allah — Slăvit fie El, Preaînaltul —, precum în cuvintele Sale:

﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ إِرَمَ ذَاتِ ٱلْعِمَادِ ٱلَّتِى لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِى ٱلْبِلَٰدِ وَثَمُودَ ٱلَّذِينَ جَابُوا۟ ٱلصَّخْرَ بِٱلْوَادِ وَفِرْعَوْنَ ذِى ٱلْأَوْتَادِ ٱلَّذِينَ طَغَوْا۟ فِى ٱلْبِلَٰدِ فَأَكْثَرُوا۟ فِيهَا ٱلْفَسَادَ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ إِنَّ رَبَّكَ لَبِٱلْمِرْصَادِ﴾

„Oare nu ai văzut ce a făcut Domnul tău cu ʿĀd, cu Iram, cea cu stâlpi înalți, cum nu se mai făurise alta în ținuturi? Și cu Thamūd, cei care au tăiat stânca în vale? Și cu Faraon, cel cu țăruși? Ei au întrecut măsura în ținuturi și au înmulțit acolo stricăciunea. Atunci Domnul tău a revărsat asupra lor biciul pedepsei. Cu adevărat, Domnul tău stă la pândă.”

Coran, al-Fajr 89:6–14

ʿĀd este Iram, un trib cunoscut care se afla în Yemen.

Rânduielile Legii: claritate și ușurință
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

وَانْظُرْ بِهِ شَرْحَ أَحْكَامِ الشَّرِيعَةِ هَلْ
تَرَى بِهَا مِنْ عَوِيصٍ غَيْرِ مُنْفَصِمِ

Și privește în el lămurirea rânduielilor Legii: vezi în ele vreo dificultate care să nu poată fi dezlegată?

„În el” are sensul arătat mai înainte: privește în Coran lămurirea rânduielilor Legii și le vei găsi explicate și desfășurate pe deplin, în chip desăvârșit.

***„Vezi în ele vreo dificultate”*:** cuvântul al-ʿawīṣ se referă la un lucru greu, anevoios. *„Vorbire ʿawīṣ”* înseamnă vorbire greu de înțeles. Cuvântul vine de la al-ʿawaṣ, opusul posibilității și ușurinței.

***„Care să nu poată fi dezlegată”*:** adică fără să se poată desface; al-infiṣām înseamnă rupere, desprindere.

Cu alte cuvinte: cugetă acum la rânduielile Legii cuprinse în Coran. Vezi în ele rânduieli greu și anevoios de înțeles ori de pus în practică și de aplicat? Găsești așa ceva? Chiar presupunând că unora dintre oameni sau unora dintre minți li se pare neclar un lucru, există oare vreo rânduială a cărei dificultate să nu poată fi dezlegată și care să nu poată fi lămurită deloc? Sau sunt ele rânduieli clare și lucruri ușurate?

Îndrumarea spre bine și oprirea de la rău
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

أَمْ مِنْ صَلَاحٍ وَلَمْ يَهْدِ الْأَنَامَ لَهُ
أَمْ بَابِ هُلْكٍ وَلَمْ يَزْجُرْ وَلَمْ يَلُمِ

Ori este vreun bine spre care să nu fi călăuzit făpturile,
sau vreo poartă a pieirii de care să nu fi oprit și să nu fi mustrat?

„Am”, *„ori”*, este o conjuncție; expresia *„vreun bine”* este legată de cea de mai înainte, *„vreo dificultate”*.

Despre „să nu fi călăuzit făpturile”, în al-Qāmūs se spune:[37] „Al-anām: făpturile, ori djinnii și oamenii, ori tot ceea ce se află pe fața pământului.” Aici, prin al-anām se înțeleg djinnii și oamenii, căci ei sunt cei cărora li se adresează îndrumările nobilului Coran.

„Sau vreo poartă” este legat de cele de mai înainte. „Hulk” înseamnă pieire. În al-Qāmūs[38] sunt consemnate formele verbului halaka după modelele ḍaraba, manaʿa și ʿalima, precum și substantivele verbale hulk — cu vocala u — și halāk.

„Să nu fi oprit”: Allah să nu fi oprit de la ea. *„Și să nu fi mustrat”*: pe făptuitorul ei, adică să nu-l fi oprit de la fapta sa.

Sensul versului este acesta: când cugeți la textele Coranului, vezi oare vreun folos și vreun bine pentru robi, în care se află fericirea lor în această lume și în Viața de Apoi, spre care el să nu fi călăuzit făpturile? Sau se află în Coran vreun lucru aducător de pieire, stricăciune și vătămare pentru făpturi, de la care să nu fi oprit și împotriva căruia să nu fi avertizat?

Shaykh al-Islām, Allah să aibă milă de el, spune despre felul în care Legea cuprinde tot binele, călăuzește spre orice îndreptare și

37 Al-Qāmūs al-Muḥīṭ de al-Fīrūzābādī (p. 1393).
38 Pagina 1237.

izbândă și oprește de la orice rău și fals, după cum se arată în Majmūʿ al-Fatāwā:[39]

„Allah i-a poruncit Trimisului ﷺ tot ceea ce este bun, l-a oprit de la tot ceea ce este rău, i-a îngăduit orice lucru curat și i-a interzis orice lucru necurat. În Ṣaḥīḥ este stabilit de la el ﷺ că a spus:

مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا كَانَ حَقًّا عَلَيْهِ أَنْ يَدُلَّ أُمَّتَهُ عَلَى خَيْرِ مَا يَعْلَمُهُ لَهُمْ، وَيَنْهَاهُمْ عَنْ شَرِّ مَا يَعْلَمُهُ

„Allah nu a trimis niciun profet fără ca el să aibă datoria de a-și călăuzi comunitatea spre binele pe care îl cunoaște pentru ea și de a o opri de la răul pe care îl cunoaște.”[40]

[…] Trebuie știut că Allah a poruncit faptele bune fie ca obligații, fie ca lucruri recomandate, iar faptele stricăcioase le-a oprit. Dacă o faptă cuprinde atât un folos, cât și o vătămare, Legiuitorul este înțelept: dacă folosul ei precumpănește asupra vătămării, a legiuit-o; iar dacă vătămarea ei precumpănește asupra folosului, nu a legiuit-o, ci a oprit-o. Așa cum Preaînaltul a spus:

39 Majmūʿ al-Fatāwā (11/623–624).

40 Relatat de Muslim (1844), din hadithul lui ʿAbd Allāh ibn ʿAmr, Allah să fie mulțumit de ei.

﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ ۖ وَعَسَىٰٓ أَن تَكْرَهُوا۟
شَيْـًٔا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَعَسَىٰٓ أَن تُحِبُّوا۟ شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ۗ
وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾

„V-a fost prescrisă lupta, deși vă este neplăcută. Se poate să urâți un lucru, iar el să fie bun pentru voi, și se poate să iubiți un lucru, iar el să fie rău pentru voi. Allah știe, iar voi nu știți."

Coran, al-Baqarah 2:216

Preaînaltul a spus:

﴿يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ ۖ قُلْ فِيهِمَآ إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَـٰفِعُ
لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَآ أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا﴾

„Te întreabă despre vin și jocurile de noroc. Spune: «În ele se află un păcat mare și foloase pentru oameni, dar păcatul lor este mai mare decât folosul lor.»"

Coran, al-Baqarah 2:219

De aceea Allah Preaînalt le-a interzis. Tot astfel, în faptele despre care oamenii cred că îi apropie de Allah, dar pe care Allah și Trimisul Său nu le-au legiuit, vătămarea trebuie să fie mai mare decât folosul. Altfel, dacă folosul lor ar fi mai mare și ar precumpăni asupra vătămării, Legiuitorul nu le-ar fi trecut cu vederea. El ﷻ este înțelept: nu neglijează binele religiei și nu-i lipsește pe credincioși de ceea ce îi apropie de Stăpânul lumilor."

El, Allah să aibă milă de el, a spus și în alt loc:[41]

„Legea a venit pentru dobândirea și desăvârșirea foloaselor și pentru înlăturarea și micșorarea vătămărilor. Altfel, toate lucrurile interzise — asocierea, vinul, jocurile de noroc, faptele rușinoase și nedreptatea — îi pot aduce celui care le săvârșește foloase și țeluri urmărite. Dar, fiindcă vătămările lor precumpănesc asupra foloaselor, Allah și Trimisul Său le-au interzis. Tot astfel, multe lucruri, precum actele de adorare, jihādul și cheltuirea averilor, pot cuprinde o vătămare, dar, fiindcă folosul lor precumpănește asupra vătămării, Legiuitorul le-a poruncit."

Sistemele omenești și călăuzirea Coranului

Autorul poeziei, Allah să aibă milă de el, a spus:

أَمْ كَانَ يُغْنِي نَقِيرًا عَنْ هِدَايَتِهِ
جَمِيعُ مَا عِنْدَ أَهْلِ الْأَرْضِ مِنْ نُظُمِ

Sau ar putea ține locul călăuzirii sale, fie și cât punctul de pe un sâmbure,
toate sistemele pe care le au oamenii de pe pământ?

„Sau ar putea ține locul" este, de asemenea, legat de cele de mai înainte. *„Naqīr"* este punctul care se află pe sâmburele curmalei.

Acest lucru nu se poate: Legea Islamului a venit cuprinzând tot binele și arătând calea către orice îndreptare și izbândă. Sistemele pe care le inventează oamenii, numindu-le plăsmuiri ale minților și țesături ale gândurilor lor, nu pot înlocui Legea.

Sensul versului: pot oare toate sistemele inventate de oamenii de pe pământ, pe care le numesc plăsmuiri ale minților și țesături ale gândurilor lor, să țină locul îndrumării Coranului măcar într-o măsură mică, fie și cât un punct neînsemnat? Răspunsul este nu, căci Legea lui Allah — Slăvit fie El, Preaînaltul — a venit

41 Majmūʿ al-Fatāwā (1/265).

cuprinzând tot binele, izbânda și fericirea oamenilor în această lume și în Viața de Apoi.

Deplinătatea Legii: cuvintele lui Ibn al-Qayyim

Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, a spus spre sfârșitul cărții sale Iʿlām al-Muwaqqiʿīn:[42]

> *„Acest principiu este dintre cele mai însemnate și mai folositoare principii. El se întemeiază pe un singur lucru: caracterul cuprinzător al trimiterii Profetului ﷺ în privința tuturor lucrurilor de care robii au nevoie în cunoștințele și faptele lor. El nu și-a lăsat comunitatea să aibă nevoie de nimeni după el; nevoia lor este doar de cineva care să le transmită ceea ce a adus el. Trimiterea sa are, așadar, două dimensiuni cuprinzătoare, de la care nu se poate face nicio excepție: îi cuprinde pe toți cei către care a fost trimis și cuprinde toate cele de care aceștia au nevoie în temeliile și ramurile religiei. Mesajul său este astfel îndestulător, vindecător și cuprinzător; nu are nevoie de altceva în afara lui. Credința în el nu este deplină fără afirmarea caracterului cuprinzător al trimiterii sale în amândouă aceste privințe. Niciun om răspunzător pentru faptele sale nu este în afara trimiterii lui, iar niciun fel de adevăr de care comunitatea are nevoie în cunoștințele și faptele sale nu este în afara celor aduse de el.*
>
> *Trimisul lui Allah ﷺ a trecut din viață fără să fi rămas vreo pasăre care își mișcă aripile pe cer despre care să nu fi lăsat comunității o învățătură. I-a învățat toate lucrurile: chiar și buna-cuviință la împlinirea nevoilor firești și în relațiile conjugale; somnul, ridicarea și șederea; mâncatul și băutul; mersul călare și coborârea; călătoria și rămânerea acasă; tăcerea și vorbirea; retragerea și amestecul cu oamenii; bogăția și sărăcia; sănătatea și boala; toate rânduielile vieții și ale morții. Le-a descris Tronul, Scaunul, îngerii, djinnii, Focul,*

42 Iʿlām al-Muwaqqiʿīn (4/377).

Paradisul și Ziua Învierii și cele din ea, de parcă le-ar fi văzut cu ochii lor.

Le-a făcut cunoscut pe Cel pe care Îl adoră în chipul cel mai deplin, de parcă L-ar vedea și L-ar privi, prin însușirile desăvârșirii Sale și atributele măreției Sale. Le-a făcut cunoscuți pe profeți și comunitățile lor, ceea ce li s-a întâmplat lor și împreună cu ele, de parcă s-ar fi aflat printre ei. Le-a făcut cunoscute căile binelui și ale răului, cele mărunte și cele mari, într-un fel în care niciun profet de dinaintea sa nu le făcuse cunoscute comunității sale. Le-a făcut cunoscute stările morții și cele de după ea în barzakh, desfătarea și chinul sufletului și ale trupului, într-un fel în care niciun alt profet nu le făcuse cunoscute.

Tot astfel le-a făcut cunoscute dovezile unicității lui Allah, ale profeției și ale Întoarcerii, precum și răspunsurile date tuturor grupărilor necredinței și rătăcirii. Cel care cunoaște aceste lucruri de la el nu are nevoie, după el, decât de cineva care să i le transmită, să i le explice și să-i lămurească ceea ce îi este neclar.

Le-a făcut cunoscute, de asemenea, stratagemele războaielor, înfruntarea dușmanului și căile biruinței și ale izbânzii: dacă le-ar cunoaște, le-ar înțelege și le-ar respecta așa cum se cuvine, niciun dușman nu i-ar putea înfrunta vreodată. Le-a făcut cunoscute și vicleniile lui Iblīs, căile prin care vine la ei și felul în care se pot feri de uneltirile și înșelătoriile sale și îi pot respinge răul — învățături la care nu se poate adăuga nimic. Le-a făcut cunoscute și stările propriilor suflete, însușirile, ascunzișurile și subtilitățile lor, astfel încât nu au nevoie de nimeni altcineva alături de el. I-a învățat și despre cele ale traiului lor: dacă le-ar cunoaște și le-ar pune în practică, viața lor lumească s-ar îndrepta în cel mai înalt grad.

Într-un cuvânt, le-a adus întreg binele acestei lumi și al Vieții de Apoi. Allah nu i-a lăsat să aibă nevoie de nimeni altcineva. Atunci cum s-ar putea crede că Legea sa desăvârșită — pe lume nefiind una mai desăvârșită — este lipsită de ceva, încât

ar avea nevoie de o cârmuire din afara ei care să o întregească, de o analogie, de un adevăr lăuntric ori de un raționament din afara ei?

Cine crede aceasta este asemenea celui care crede că oamenii au nevoie de un alt trimis după el. Pricina tuturor acestora este faptul că celui care gândește astfel îi rămâne ascuns ceea ce a adus Trimisul și că are prea puțin din înțelegerea pe care Allah le-a dăruit-o tovarășilor Profetului Său. Aceștia s-au mulțumit cu ceea ce el a adus și nu au avut nevoie de altceva. Cu aceasta au deschis inimile și ținuturile și au spus: „Acesta este legământul Profetului nostru către noi și este legământul nostru către voi."

'Umar, Allah să fie mulțumit de el, oprea relatarea hadithurilor de la Trimisul lui Allah ﷺ de teamă ca oamenii să nu fie distrași prin ele de la Coran. Atunci ce ar fi făcut dacă i-ar fi văzut pe oameni preocupați de părerile lor, de adaosurile gândirii lor și de lucrurile deșarte ale minților lor, în locul Coranului și al hadithului? De la Allah cerem ajutor!"

Aici se încheie citatul.

Învățămintele veștilor și pildelor

Apoi autorul poeziei, Allah să aibă milă de el, a spus:

أَخْبَارُهُ عِظَةٌ أَمْثَالُهُ عِبَرٌ

وَكُلُّهُ عَجَبٌ سُحْقًا لِذِي صَمَمِ

Veștile lui sunt îndemn, pildele lui sunt învățăminte;
el întreg este minunat — departe să fie cel surd!

***„Veștile lui”*:** adică veștile Coranului. *„Sunt îndemn”*: în ele se află îndemn pentru cel care îl primește. Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ﴾

„Aceasta este o lămurire pentru oameni, călăuzire și îndemn pentru cei cu evlavie.”

Coran, Āl ʿImrān 3:138

Și El, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ﴾

„O, oameni! V-a venit un îndemn de la Stăpânul vostru.”

Coran, Yūnus 10:57

Cel care citește istorisirile Coranului găsește în ele îndemn și învățătură:

﴿لَقَدْ كَانَ فِى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ﴾

„În istorisirile lor se află, cu adevărat, învățătură pentru cei înzestrați cu minte.”

Coran, Yūsuf 12:111

***„Pildele lui sunt învățăminte”*:** pentru cei înzestrați cu minte care primesc învățătura. Allah, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ۖ وَمَا يَعْقِلُهَآ إِلَّا ٱلْعَٰلِمُونَ﴾

„Aceste pilde le dăm oamenilor, dar nu le înțeleg decât cei care au știință.”

Coran, al-ʿAnkabūt 29:43

Și El a spus:

﴿وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾

„Aceste pilde le dăm oamenilor, pentru ca ei să cugete."

Coran, al-Ḥashr 59:21

***„El întreg este minunat"*:** adică întreg Coranul. Așa cum Preaînaltul a spus:

﴿قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ ٱسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ فَقَالُوٓا۟ إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا﴾

„Spune: «Mi s-a revelat că un grup de djinni a ascultat și a spus: Noi am auzit un Coran minunat.»"

Coran, al-Jinn 72:1

***„Departe să fie cel surd"*:** departe să fie cel ale cărui urechi sunt surde la călăuzirea și adevărul cuprinse în Cartea lui Allah — Slăvit fie El, Preaînaltul.

Djinnii care au auzit Coranul de la Profet

El, Allah să aibă milă de el, a spus:

لَمْ تَلْبَثِ الْجِنُّ إِذْ أَصْغَتْ لِتَسْمَعَهُ
أَنْ بَادَرُوا نُذُرًا مِنْهُمْ لِقَوْمِهِمِ

De îndată ce djinnii și-au aplecat auzul ca să-l asculte,
s-au și grăbit să se întoarcă la neamul lor drept avertizori.

Aici el, Allah să aibă milă de el, amintește istorisirea grupului de djinni pe care Allah, Măreț și Preaînalt, i-a cinstit și care au auzit Coranul din glasul Profetului — binecuvântările și pacea fie asupra lui.

„Și-au aplecat auzul”: adică s-au îndreptat către el. Se spune că cineva aşghā spre un lucru atunci când înclină spre el. De aici și cuvintele Preaînaltului:

﴿وَلِتَصۡغَىٰٓ إِلَيۡهِ أَفۡـِٔدَةُ﴾

„Și ca să încline către el inimile.”
Coran, al-Anʿām 6:113

Adică să se aplece către el.

„S-au și grăbit să se întoarcă drept avertizori”: de îndată ce au ascultat această Aducere-aminte plină de înțelepciune și acest cuvânt măreț, s-au întors la neamul lor ca să-l avertizeze. Așa cum El, Măreț și Preaînalt, a spus în sura al-Aḥqāf:

﴿وَإِذۡ صَرَفۡنَآ إِلَيۡكَ نَفَرٗا مِّنَ ٱلۡجِنِّ يَسۡتَمِعُونَ ٱلۡقُرۡءَانَ فَلَمَّا
حَضَرُوهُ قَالُوٓاْ أَنصِتُواْۖ فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوۡاْ إِلَىٰ قَوۡمِهِم مُّنذِرِينَ
قَالُواْ يَٰقَوۡمَنَآ إِنَّا سَمِعۡنَا كِتَٰبًا أُنزِلَ مِنۢ بَعۡدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقٗا
لِّمَا بَيۡنَ يَدَيۡهِ يَهۡدِيٓ إِلَى ٱلۡحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٖ مُّسۡتَقِيمٖ يَٰقَوۡمَنَآ
أَجِيبُواْ دَاعِيَ ٱللَّهِ وَءَامِنُواْ بِهِۦ يَغۡفِرۡ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمۡ وَيُجِرۡكُم
مِّنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ﴾

„Adu-ți aminte când am îndreptat către tine un grup de djinni care să asculte Coranul. Când au ajuns la el, au spus: «Ascultați în tăcere!» Iar când s-a încheiat, s-au întors la neamul lor ca să-l avertizeze. Au spus: «O, neam al nostru! Noi am auzit o Carte pogorâtă după Mūsā, adeverind cele de dinaintea ei, care călăuzește

spre adevăr și spre o cale dreaptă. O, neam al nostru! Răspundeți celui care cheamă la Allah și credeți în El! El vă va ierta din păcatele voastre și vă va ocroti de o pedeapsă dureroasă.»"
Coran, al-Aḥqāf 46:29–31

Elocvența de neîntrecut a Coranului
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

اللَّهُ أَكْبَرُ مَا قَدْ حَازَ مِنْ عِبَرٍ
وَمِنْ بَيَانٍ وَإِعْجَازٍ وَمِنْ حِكَمِ

Allah este Cel mai Mare! Câte învățăminte cuprinde, câtă lămurire, câtă putere de neîntrecut și câtă înțelepciune!

Takbīrul rostit de șeic în acest vers și în cel de după el preamărește Cartea lui Allah. Takbīrul se rostește atât pentru a preamări, cât și pentru a exprima uimirea. Un exemplu asemănător este takbīrul tovarășilor, Allah să fie mulțumit de ei, atunci când Profetul ﷺ le-a dat vestea bună că ei vor alcătui jumătate dintre oamenii Paradisului. Ei au spus: „Allahu akbar!" Hadithul se află în cele două Ṣaḥīḥ-uri.[43]
„Câte cuprinde": expresia *„învățăminte"* este la plural și se referă la îndemnuri grăitoare. *„Lămurire"*: așa cum El — Slăvit fie El, Preaînaltul — a spus:

﴿هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ﴾

„Aceasta este o lămurire pentru oameni."
Coran, Āl ʿImrān 3:138

Adică o arătare limpede, vădită, care le desparte oamenilor adevărul de fals, călăuzirea de rătăcire și necredința de credință. *„Putere de neîntrecut"*: termenul iʿjāz vine din ʿajz, neputință,

43 Relatat de al-Bukhārī (3348) și Muslim (222), din hadithul lui Abū Saʿīd al-Khudrī, Allah să fie mulțumit de el.

opusul putinței. Prin iʿjāz al Coranului se înțelege arătarea neputinței făpturilor de a aduce ceva asemenea celor cu care le-a provocat el. Autorul poeziei, Allah să aibă milă de el, va lămuri aceasta în cele ce urmează.
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

وَاللَّهُ أَكْبَرُ إِذْ أَعْيَتْ بَلَاغَتُهُ
وَحُسْنُ تَرْكِيبِهِ لِلْعُرْبِ وَالْعَجَمِ

Și Allah este Cel mai Mare, căci elocvența lui și frumusețea alcătuirii sale i-au lăsat neputincioși pe arabi și pe nearabi.

„I-au lăsat neputincioși”: adică i-au făcut incapabili să-i aducă seamăn. *„Elocvența lui”*: adică limpezimea și frumusețea exprimării sale. Elocvența este definită drept claritatea și frumusețea vorbirii, potrivite cu împrejurarea.
„Și frumusețea alcătuirii sale, pe arabi și pe nearabi”: elocvența Coranului și frumusețea alcătuirii lui i-au făcut pe arabi și pe nearabi incapabili ca vreunul dintre ei să aducă ceva asemenea lui ori o sură asemenea lui, după cum autorul poeziei, Allah să aibă milă de el, va arăta.

Eșecul încercărilor de a rivaliza cu Coranul

El, Allah să aibă milă de el, a spus:

كَمْ مُلْحِدٍ رَامَ أَنْ يُبْدِي مُعَارَضَةً

فَعَادَ بِالذُّلِّ وَالْخُسْرَانِ وَالرَّغَمِ

Câți abătuți de la adevăr au vrut să-i aducă o replică,[44]
dar s-au întors cu umilință, pierdere și înjosire!

„Câți" arată aici mulțimea. *„Mulḥid"* vine din ilḥād, abatere, înclinare: mulḥid este cel abătut de la adevăr, care introduce în el ceea ce nu îi aparține. *„A vrut"*: a urmărit. *„Să-i aducă o replică"*: Coranului. A-i face opoziție printr-o replică înseamnă a aduce ceva asemenea lucrului făcut de celălalt; opoziția față de Coran înseamnă a aduce ceva asemenea lui.

***„Dar s-au întors cu umilință, pierdere și înjosire"*:** mai mulți oameni abătuți de la adevăr au încercat să rivalizeze cu Coranul, iar urmarea a fost umilința, pierderea și înjosirea. Al-raghm înseamnă umilință și micșorare. Se spune *„raghima anfuhu, raghman"* când cineva este înjosit până la a-și lipi nasul de țărână. Al-raghām înseamnă țărână, iar apoi cuvântul a fost folosit pentru umilință, neputință și înjosire.

Provocarea adresată oamenilor elocvenței

Istoria a arătat că acela care a făcut o asemenea încercare nu a ajuns decât la unul dintre două rezultate: fie s-a întors dezamăgit, recunoscându-și neputința, sărăcia mijloacelor și lipsa capacității, fie a adus lucruri ridicole, vorbe goale și o exprimare urâtă și bolnăvicioasă.

Un exemplu al primului caz este ceea ce al-Shawkānī a amintit în comentariul primului verset din sura al-Mā'idah. El a spus:[45]

---

44 În textul arab, litera yā' se citește fără vocală, pentru a respecta metrul poetic.

45 Fatḥ al-Qadīr (2/5).

„Acest verset, cu care Allah a început această sură, până la cuvintele Sale:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ مَا يُرِيدُ﴾

„Cu adevărat, Allah hotărăște ceea ce voiește.”
Coran, al-Mā’idah 5:1

cuprinde o elocvență în fața căreia puterile omenești rămân neîndestulătoare, laolaltă cu mai multe rânduieli: împlinirea legămintelor, îngăduirea animalelor de turmă, excepția celor a căror interzicere va fi recitată, interzicerea vânătorii pentru cel aflat în starea de iḥrām și îngăduirea vânătorii pentru cel care nu se află în această stare. Al-Naqqāsh a povestit că însoțitorii filosofului al-Kindī i-au spus: «O, înțeleptule! Fă-ne ceva asemenea acestui Coran.» El a răspuns: «Da, voi face ceva asemenea unei părți din el.» S-a retras multe zile, apoi a ieșit și a spus: «Pe Allah, nu pot și nimeni nu este în stare de aceasta! Am deschis exemplarul Coranului și am dat peste sura al-Mā’idah. Am privit-o: ea vorbea despre împlinirea legămintelor și oprea încălcarea lor, îngăduia în chip general, apoi făcea o excepție după alta, apoi vestea puterea și înțelepciunea Sa, toate în două rânduri. Nimeni nu este în stare să aducă așa ceva.»”

Un exemplu al celui de-al doilea caz este istorisirea lui Musaylimah mincinosul. Ibn Kathīr a spus în Tafsīr-ul său:[46]

„Am relatat de la ʿAmr ibn al-ʿĀṣ că a venit la Musaylimah mincinosul înainte de a primi Islamul. Musaylimah l-a întrebat: «Ce i-a fost pogorât în această vreme tovarășului vostru de la Makkah?» ʿAmr i-a răspuns: «I-a fost pogorâtă o sură scurtă și elocventă.» El a întrebat: «Care este?» Atunci a recitat:

46 Tafsīr Ibn Kathīr (1/82).

﴿وَٱلۡعَصۡرِ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لَفِي خُسۡرٍ﴾

„Pe timp! Omul se află, cu adevărat, în pierdere.”
Coran, al-ʿAṣr 103:1–2

El s-a gândit o vreme, apoi și-a ridicat capul și a spus: «Mi-a fost pogorâtă și mie una asemenea ei.» ʿAmr a întrebat: «Care este?» El a spus: «O, daman, o, daman! Tu ești numai urechi și piept, iar restul tău este mărunt și de nimic.» Apoi l-a întrebat: «Ce spui, o, ʿAmr?» ʿAmr i-a răspuns: «Pe Allah, tu știi că eu știu că minți.»”

Neputința oamenilor și a djinnilor

Autorul poeziei, Allah să aibă milă de el, a spus:

هَيْهَاتَ بُعْدًا لِمَا رَامُوا وَمَا قَصَدُوا
وَمَا تَمَنَّوْا لَقَدْ بَاؤُوا بِذُلِّهِمِ

Departe, cât de departe este ceea ce au urmărit și au căutat și ceea ce și-au dorit! S-au întors împovărați de înjosirea lor.

Adică acești oameni abătuți de la adevăr, care au încercat, au urmărit și s-au străduit să aducă ceva asemenea acestui Coran ori să rivalizeze cu el. *„Departe, cât de departe este ceea ce au urmărit”*: este un țel de neatins, fără cale de ajungere la el. Hayhāt este un cuvânt cu sensul verbal de *„a fi departe”*.

Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

خَابَتْ أَمَانِيُّهُمْ شَاهَتْ وُجُوهُهُمْ
زَاغَتْ قُلُوبُهُمْ عَنْ هَدْيِهِ الْقِيَمِ

Dorințele lor au fost înșelate; fețele lor să fie sluțite!
Inimile lor s-au abătut de la călăuzirea sa dreaptă.

„Dorințele lor au fost înșelate”: s-au întors cu dezamăgire, pierdere, umilință și lipsire. „Fețele lor să fie sluțite”: este o rugă împotriva acestor oameni abătuți, ca Allah — Slăvit fie El, Preaînaltul — să le sluțească fețele. A sluți înseamnă a urâți. Se spune „un om ashwah”, adică urât la chip, iar „shāhat al-wujūh” înseamnă că fețele au devenit urâte, sluțite. În Ṣaḥīḥ Muslim[47] se spune că Profetul ﷺ, în ziua de Ḥunayn, a aruncat spre politeiști un pumn de pietricele și a spus: „Fețele să fie sluțite!”, iar Allah Preaînalt i-a înfrânt.
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

كَمْ قَدْ تَحَدَّى قُرَيْشًا فِي الْقَدِيمِ وَهُمْ
أَهْلُ الْبَلَاغَةِ بَيْنَ الْخَلْقِ كُلِّهِمِ

De câte ori i-a provocat odinioară pe qurayshiți,
elocvenți între toate făpturile!

Allah, Măreț și Preaînalt, i-a provocat pe qurayshiți în mai multe locuri din Coran, pe care le vom aminti. Ei erau oameni ai elocvenței, ai exprimării limpezi și ai limbii, vestiți pentru aceasta între oameni. Rezultatul a fost neputința și dezamăgirea lor.

Ḥāfiẓ Ibn Kathīr, vorbind despre minunile profeților, spune:[48]

47 Numărul (1777).

48 Tafsīr Ibn Kathīr (1/448).

„Tot astfel, Allah l-a trimis pe Muḥammad ﷺ într-o vreme a oamenilor elocvenți, a oratorilor desăvârșiți și a poeților renumiți. El le-a adus o Carte de la Allah, Măreț și Preaînalt: chiar dacă oamenii și djinnii s-ar uni ca să aducă ceva asemenea ei, zece sure asemenea ei sau o singură sură asemenea ei, n-ar putea niciodată, chiar dacă s-ar ajuta unii pe alții. Aceasta numai fiindcă vorbirea Domnului nu seamănă niciodată cu vorbirea făpturilor."

Apoi autorul poeziei, Allah să aibă milă de el, a spus:

بِمِثْلِهِ وَبِعَشْرٍ ثُمَّ وَاحِدَةٍ
فَلَمْ يَرُومُوهُ إِذْ ذَا الْأَمْرُ لَمْ يُرَمِ

Să aducă ceva asemenea lui, ori zece sure, apoi una singură;
dar n-au izbutit, căci acest lucru nu poate fi atins.

***„Ceva asemenea lui"*:** i-a provocat să aducă ceva asemenea lui. *„Ori zece"*: zece sure asemenea lui. *„Apoi una singură"*: o singură sură. *„Dar n-au izbutit"*: nu au putut face aceasta, și cum ar putea? *„Acest"* înseamnă *„lucrul acesta"*; *„nu poate fi atins"* înseamnă că nimeni nu îl poate ajunge, izbândi sau dobândi.
Despre *„asemenea lui"*, el, Allah să aibă milă de el, trimite la cuvintele Preaînaltului:

﴿قُل لَّئِنِ ٱجْتَمَعَتِ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأْتُوا۟ بِمِثْلِ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِۦ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾

„Spune: «Dacă oamenii și djinnii s-ar aduna ca să aducă ceva asemenea acestui Coran, n-ar aduce ceva asemenea lui, chiar dacă s-ar ajuta unii pe alții.»"
Coran, al-Isrā' 17:88

***„Ori zece”*:** adică zece sure, după cum Allah Preaînalt a spus:

﴿أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا۟ بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِۦ مُفْتَرَيَٰتٍ وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ﴾

„Sau spun ei: «El l-a născocit»? Spune: «Aduceți zece sure născocite asemenea lui și chemați pe cine puteți, în afară de Allah, dacă sunteți sinceri!»”

Coran, Hūd 11:13

***„Apoi una singură”*:** o singură sură, după cum El, Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَإِن كُنتُمْ فِى رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا۟ بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِۦ وَٱدْعُوا۟ شُهَدَآءَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ﴾

„Dacă aveți îndoieli asupra celor pe care le-am pogorât asupra robului Nostru, aduceți o sură asemenea lui și chemați-vă martorii, în afară de Allah, dacă sunteți sinceri!”

Coran, al-Baqarah 2:23

Și Allah Preaînalt spune:

﴿أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا۟ بِسُورَةٍ مِّثْلِهِۦ وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ﴾

„Sau spun ei: «El l-a născocit»? Spune: «Aduceți o sură asemenea lui și chemați pe cine puteți, în afară de Allah, dacă sunteți sinceri!»”

Coran, Yūnus 10:38

El, Allah să aibă milă de el, a spus:

الْجِنُّ وَالْإِنْسُ لَمْ يَأْتُوا لَوِ اجْتَمَعُوا
بِمِثْلِهِ وَلَوِ انْضَمُّوا لِمِثْلِهِمِ

Djinnii și oamenii, chiar de s-ar aduna, n-ar aduce ceva asemenea lui, chiar dacă li s-ar alătura alții asemenea lor.

În acest vers el trimite la versetul amintit mai înainte:

﴿قُل لَّئِنِ ٱجْتَمَعَتِ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأْتُوا۟ بِمِثْلِ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِۦ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾

„Spune: «Dacă oamenii și djinnii s-ar aduna ca să aducă ceva asemenea acestui Coran, n-ar aduce ceva asemenea lui, chiar dacă s-ar ajuta unii pe alții.»"

Coran, al-Isrā' 17:88

Chiar dacă djinnii și oamenii, de la cei dintâi până la cei din urmă, s-ar aduna și s-ar uni unii cu alții ca să aducă ceva asemenea lui, n-ar găsi nicio cale să o facă.
El, Allah să aibă milă de el, a spus:

أَنَّى وَكَيْفَ وَرَبُّ الْعَرْشِ قَائِلُهُ
سُبْحَانَهُ جَلَّ عَنْ شِبْهٍ لَهُ وَسَمِيّ

De unde și cum ar putea, când Stăpânul Tronului l-a rostit? Slăvit fie El, mai presus de orice asemănare și de orice seamăn!

„De unde": este cu neputință. *„Și cum ar putea, când Stăpânul Tronului l-a rostit?"* Deosebirea dintre cuvântul Său — Slăvit fie El,

Preaînaltul — și cuvântul făpturilor Sale este asemenea deosebirii dintre El și făpturile Sale. Au fost amintite mai înainte cuvintele lui Ibn Kathīr, Allah să aibă milă de el: *„Aceasta numai fiindcă vorbirea Domnului nu seamănă niciodată cu vorbirea făpturilor."* ***„Slăvit fie El"*:** adică este mai presus de orice nedesăvârșire. *„Mai presus de orice asemănare și de orice seamăn"*: așa cum Preaînaltul a spus:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِۦ شَىْءٌ﴾

„Nimic nu este asemenea Lui."
Coran, al-Shūrā 42:11

Și El, Slăvit fie, a spus:

﴿هَلْ تَعْلَمُ لَهُۥ سَمِيًّا﴾

„Cunoști tu vreun seamăn al Lui?"
Coran, Maryam 19:65

Adică vreun egal, asemenea ori asemănător.
Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

مَا كَانَ خَلْقًا وَلَا فَيْضًا تَصَوَّرَهُ
نَبِيُّنَا وَلَا تَعْبِيرَ ذِي نَسَمِ

Nu este creat, nici o revărsare închipuită
de Profetul nostru, nici exprimarea unei ființe însuflețite.

***„Nu este creat"*:** Coranul nu este creat, ci este Cuvântul lui Allah — Slăvit fie El, Preaînaltul. *„Nici o revărsare închipuită de Profetul nostru"*: Coranul nu este o revărsare care s-ar fi revărsat în inima Profetului nostru — binecuvântările și pacea fie asupra lui — pe temeiul închipuirii sale asupra lucrurilor. El este revelație de la Allah — Slăvit fie El, Preaînaltul.

Cuvintele *„nu este creat"* sunt un răspuns dat jahmiților.

Iar *„nici o revărsare închipuită de Profetul nostru”* este un răspuns dat filosofilor.

„Nici exprimarea unei ființe însuflețite” este un răspuns dat aș'ariților, kullabiților și altor adepți ai cuvântului lăuntric. Ei au spus că acest Coran este o exprimare a Cuvântului lui Allah ori o redare a Cuvântului lui Allah. Prin acest vers, șeicul le-a răspuns tuturor.

Coranul, Cuvântul lui Allah revelat Profetului

Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

بَلْ قَالَهُ رَبُّنَا قَوْلًا وَأَنْزَلَهُ
وَحْيًا عَلَى قَلْبِهِ الْمُسْتَيْقِظِ الْفَهِمِ

Ci Domnul nostru l-a rostit cu adevărat și l-a pogorât ca revelație asupra inimii sale treze și înțelegătoare.

Tot ceea ce aceștia au spus este fals. Adevărul este că el este Cuvântul Domnului nostru, pe care El — Slăvit fie El, Preaînaltul — l-a rostit cu adevărat. *„Și l-a pogorât”*: așa cum Preaînaltul a spus:

﴿وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ﴾

„Ți-am pogorât, cu adevărat, versete limpezi.”
Coran, al-Baqarah 2:99

***„Ca revelație”*:** așa cum Preaînaltul a spus:

﴿وَٱتْلُ مَآ أُوحِىَ إِلَيْكَ مِن كِتَابِ رَبِّكَ﴾

„Recită ceea ce ți-a fost revelat din Cartea Domnului tău.”
Coran, al-Kahf 18:27

***„Asupra inimii sale”*:** asupra inimii Profetului Muḥammad — binecuvântările și pacea fie asupra lui. Așa cum Preaînaltul a spus:

﴿وَإِنَّهُۥ لَتَنزِيلُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ نَزَلَ بِهِ ٱلرُّوحُ ٱلْأَمِينُ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُنذِرِينَ﴾

„El este, cu adevărat, pogorâre de la Stăpânul lumilor. Duhul cel credincios l-a coborât asupra inimii tale, ca să fii dintre avertizori.”

Coran, al-Shuʿarāʾ 26:192–194

Așadar, Coranul vine de la Allah. El este Cel care l-a rostit; Jibrīl, pacea fie asupra lui, l-a auzit de la El și l-a coborât asupra nobilului Profet — binecuvântările și pacea fie asupra lui.

„Treze”: inima sa — binecuvântările și pacea fie asupra lui — este trează și nu doarme. Așa cum se arată în cele două Ṣaḥīḥ-uri:[49]

يَا عَائِشَةُ! إِنَّ عَيْنَيَّ تَنَامَانِ وَلَا يَنَامُ قَلْبِي

„O, ʿĀʾishah! Ochii mei dorm, dar inima mea nu doarme.”

***„Înțelegătoare”*:** Allah Preaînalt l-a binecuvântat cu înțelegere deplină și desăvârșită.

Ibn Taymiyyah, Allah să aibă milă de el, spune în al-ʿAqīdah al-Wāsiṭiyyah:[50]

„Din credința în Allah și în Cărțile Sale face parte credința că acest Coran este Cuvântul lui Allah, pogorât și necreat; de la El a început și la El se va întoarce. Allah l-a rostit cu adevărat, iar acest Coran pe care l-a pogorât asupra lui Muḥammad ﷺ este cu adevărat Cuvântul lui Allah, nu cuvântul altcuiva. Nu

49 Relatat de al-Bukhārī (1147) și Muslim (738).

50 Sharḥ al-ʿAqīdah al-Wāsiṭiyyah de șeicul Muḥammad Khalīl Harrās (pp. 197–198).

este îngăduit să se spună că el este doar o redare a Cuvântului lui Allah ori o exprimare a lui. Dacă oamenii îl citesc sau îl scriu în exemplarele Coranului, el nu încetează prin aceasta să fie cu adevărat Cuvântul lui Allah Preaînalt. Vorbirea îi este atribuită cu adevărat celui care a rostit-o de la început, nu celui care o transmite și o redă. El este Cuvântul lui Allah, cu literele și înțelesurile sale. Cuvântul lui Allah nu este numai literele fără înțelesuri și nici numai înțelesurile fără litere."

Încheiere

Apoi el, Allah să aibă milă de el, a spus:

وَاللَّهُ يَشْهَدُ وَالْأَمْلَاكُ شَاهِدَةٌ

وَالرُّسْلُ مَعْ مُؤْمِنِي الْعُرْبَانِ وَالْعَجَمِ

Allah mărturisește, iar îngerii sunt martori,
și trimișii, alături de credincioșii arabi și nearabi.

Toți aceștia mărturisesc că acest Coran este Cuvântul lui Allah, Măreț și Preaînalt, pe care l-a pogorât asupra inimii Profetului Său ﷺ. Nu tăgăduiește aceasta decât un om rătăcit și abătut de la adevăr și călăuzire.

În încheiere, Îl rugăm pe Allah să facă din Coran primăvara inimilor noastre, lumina piepturilor noastre, alinarea întristărilor și îndepărtarea grijilor noastre și călăuza noastră spre mulțumirea Sa și grădinile Sale pline de desfătare. O, Allah, amintește-ne din el ceea ce am uitat și învață-ne din el ceea ce nu știm! Dăruiește-ne să-l recităm și să-l punem în practică în ceasurile nopții și la marginile zilei, așa cum Te mulțumește de noi. O, Allah, Ție ne plângem de neîmplinirile și nepăsarea noastră! O, Allah, fă să iubim Coranul și să fim dintre oamenii lui, oamenii Tăi și aleșii Tăi, o, Darnicule! Iar încheierea rugii noastre: toată lauda Îi aparține lui Allah, Stăpânul lumilor. Allah să-l binecuvânteze pe Profetul nostru Muḥammad, să-i dăruiască pace și binecuvântare, precum și familiei sale și tuturor tovarășilor săi.

Glosar

ḥindis حندس
Întunericul nopții. Cuvânt folosit în versurile despre recitarea Coranului.

iʿjāz إعجاز
Caracterul de neîntrecut al Coranului: făpturile nu sunt în stare să aducă ceva asemenea celor cu care le-a provocat.

muḥkam محكم
Ceea ce are un înțeles limpede și o semnificație clară.

mutashābih متشابه
Ceea ce are un înțeles nelămurit pentru unii oameni. Neclaritatea sensului este relativă, iar cele nelămurite se raportează la cele limpezi.

naqīr نقير
Punctul de pe sâmburele curmalei, folosit în poem pentru a arăta o măsură foarte mică.

tartīl ترتيل
Recitarea pe îndelete, care ajută la înțelegerea Coranului și la meditația asupra lui.

Indice

al-Baqarah și Āl ʿImrān	43
Certurile în privința Coranului	17
Cuvântul lui Allah	27, 80, 81, 82, 83
Elocvența Coranului	72, 73
Interpretarea Coranului	11, 22
Învierea	58
Meditația asupra Coranului	3
Mijlocirea Coranului	42
Porunci și interdicții	18, 20
Punerea în practică a Coranului	9, 38
Recitarea pe îndelete	2, 3, 6, 8
Revelația	1, 82
Versetele limpezi	14, 20
Versetele nelămurite	20, 23
Vindecarea inimii	37

AL-WAṢIYYAH BI-KITĀB ALLĀH

CARTEA LUI ALLAH: CUNOAȘTERE ȘI FAPTĂ

Versurile lui Ḥāfiẓ ibn Aḥmad al-Ḥakamī îndeamnă la recitarea Coranului cu meditație, la înțelegerea lui și la împlinirea poruncilor sale.

În acest comentariu, ʿAbd al-Razzāq al-Badr explică rangul Cărții lui Allah, virtuțile recitării sale, călăuzirea și vindecarea cuprinse în ea. Sunt lămurite raportarea celor nelămurite la cele limpezi, ferirea de interpretări fără cunoaștere și legătura dintre cunoașterea Coranului și punerea lui în practică.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro